

A legtöbbször kimondott szó Ünnepi megemlékezés Vasváron

Tavaszi várakozás, ébredés a hosszúra nyúlt télből. Várakozás és vágyakozás a szabadságra. Tűnődés, visszatekintés, múltidéző emlékezés, korszellemnek megfelelő ünnep-

lés. Ez minden vasvári ünnep sajátja, március 15-én. Így volt ez 2005-ben is. A fáklás menet az iskolától indult, s kigyózott be remegő

lángnyelvekkel a Vasvár Fő terére, ahol az Ifjúsági Klub adott modern, fiatalos, lendületes ünnepi műsort. A tömeg pedig eljött, hogy ünnepeljen ebben a zajos, felkavarodott világban. Ahol valószínűlege van az igazságostókból, frázispufogatókból, síppal, dobbal zajongó hangoskodókból. Ebben a csendes márciusi estében Vasváron fiatalok éljeneztek meg korosztályuk ünnepi énekét, idős és középgenerációk tapsoltak a Kenderke Néptáncscsoport kopogós ritmusú táncát látva. S nem zajongott senki. Kisgyermekek ültek anyjuk ölén, idős, újhullámos nemzedék szorongott a tér sarkában, közel a fellépőkhöz, s meglelt korú emberek, felemelt fejjel vonultak a kokárdás ünnep-

re, ahol Német Zsolt polgármester volt az ünnep szónoka.

(Folytatás a 2. oldalon)

Balogh József

Jézust Annás elé hurcolják

Hangsúlyos a stáció
minden keresztút előtt.
Dicsőit még a háborgó
tömeg, zaja belül halállá nőtt.

Vár diadal-ítéletet!
Annás szólj, Kajafás bólint. Itt
jön Pilátus is. Toloncolt felelet
gördül Heródesig.

Kereszt és szögek
készen, mehetünk. Újra
sürgős az idő. Jajtalan leszek.
Nem nehezül rám megalkuvások súlya.

Tudom: nem Annás a fontos,
sem Júdás, sem Péter.
Aki keresztet hordoz,
az vérevel némán érvel.

Születésnapomra

A Castrum Galéria március 15-én ünnepelt fennállásának 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból jubileumi kiállítást rendeztek azoknak a képző- és iparművészeknek a munkáiból, a 10 év alatt itt kiállítottak.

Gergyé Rezső, a művelődési ház igazgatója, jubileumi köszöntő beszédében elmondta, hogy a Castrum Galéria, amelyet Zágorhidi Czigány Csaba tervei alapján Erdei Ferenc és társai építettek fel, e alatt a tíz év alatt 150 kiállításnak adott otthont. Pályakezdők és neves alkotók, Munkácsy- és Kossuth-díjas képző- és iparművészek: Schrammel Imre keramikus, Marosics István szobrász, Szkok Iván festőművész, számos vasi alkotó, így Marosits József szobrász, Tóth Csaba festőművész, Benkő Sándor fotóriporter, és még sokan mások érezték szívügyüknek, hogy itt kiállítsanak.

A kiállító tér több irodalmi estnek és kávéházi beszélgetésnek is otthont adott. Az igazgató külön megköszönte Tóth Csaba festőművész és Rasperger József művelődés-szervező,

kiállítás-rendező grafikuskak (az MMIK munkatársa) segítségét, akik a kezdetektől a galéria mellé álltak. Miként Gergyé Rezső mondta, a bontás után kezdődik az új művelődési

létesítmény építése, a kulturális rendezvényeket ezen idő a város intézményei fogadják be.

Rainer Ágota kiemelte, hogy a 10 év alatt 150-en állítottak itt ki, s egyfajta irodalmi, kávéházi holdudvar szerepet is vállalt a Castrum Galéria, melynek indulása Pogács Mónika névéhez fűződik.

Ez a délután igazi kávéházi, galériás hangulatban telt, ünnepi műsorral búcsúztunk a galériától. A záró kiállításon 33 művész állított ki. Helyi, vasi, budapesti, szombathelyi, sárvári és sepsiszentgyörgyi művészek alkotásai várták a nézőket. A rendező művelődési ház pedig ajándékkal kedveskedett azoknak, akik elfogadták a meghívást a záró tárlatra.

Zágorhidi Czigány Csaba tanácsnok beszédében pedig úgy fogalmazott: A galéria értéket őrzött meg és örökített át, a bontás után pedig az eltelt sikeres évtizedből kell táplálkozni. Az ünnepélyes aktus pillanatában a tervező és kiállítást megnyitó képviselő maga is meghatódott, zavarba jött, s többször is feltette a kérdést: Akkor most bontunk, vagy építünk?

Szimbolikusan bontottunk. Erdei Ferenc, a galéria hajdani építője és Németh Zsolt, Vasvár város polgármestere egy lécet fűrészelt el, amelynek darabjait a vendégek hazavitték. (Egyéb emlékező, publicisztikai ihletésű írásainkat lapunk 5. és 9. oldalán olvashatják.)

—sok—

A legtöbbször kimondott szó

(Folytatás az 1. oldalról)

„A szabadság, az istenek ezen legszebb ajándéka, mint gyémánt a bércek keblén, úgy van az emberek előtt mélyen rejtve. S az, ami őket legbizonyosabban boldogítaná, előttük szinte ismeretlen jó.” E lírai idézettel kezdte beszédét Németh Zsolt március 15-én este Vasvár főterén, ahová sokan jöttek el a hosszúra nyúlt télből ébredő tavaszban. Talán az idő, talán a szabadság, talán a jó szó utáni vágyakozás hozta az embereket a térrre, hogy ünnepeljenek, hogy meghallgassák a szónokot, Németh Zsolt országgyűlési képviselőt, Vasvár város polgármesterét, aki így folytatta beszédét:

„Tisztelt ünneplő közönség! Szabadság. Ez a legtöbbször kimondott szó, e körül járnak legtöbbször gondolataink március 15-én. 157 esztendeje, a magyar ember évről évre mindig felteszi a kérdést, mindig szembesülni akar azzal, hogy vajon mit jelent neki a szabadság? Miben is leledzik? Fontos számára? Félti, óvja. És vajon boldogságot

okoz-e számára a szabadság? Vagy mint gyémánt bércek keblén – mint azt Széchenyi István, a legnagyobb magyar mondotta –, előtte mindörökké rejtve marad.

Hölgyeim és Uraim! Napjainkat rengeteg gond szövi át. Mindenek előtt a megélhetés baja, de akár egészségünk visszaszerzése, megtartása, megóvása, gyermekeink taníttatása, sorsa. És mind-mind megannyi napi konfliktus. Vajon mindezek között érezhetjük-e úgy, hogy van szabadságunk? Tekinthejtük-e mindezt értéknek. Minden bizonytalansággal, amiből van, amiből sok van, azt kevésbé értékeljük. Így vagyunk ezzel is, a szabadsággal. Hiszen olyan, mint a levegő, vagy mint az ivóvíz. Van. Még van, korlátlanul. Persze tudnánk értékelni a levegőt a víz alatt, vagy az ivóvizet, a sivatagban. De most talán nem annyira.

Néhány évtizede, de legalább kettő, az a mondat járta errefelé, hogy szabad országban, a szabad emberek azt tehetik, amit szabad. Itt a legvidámabb barakkban nagyon jól tudtuk, hogy e fanyar humor mögött mi áll. Az állam mondta meg, hogy mit szabad. Ha ma mondjuk ugyanezt a mondatot, szabad országban, szabad emberek azt csinálnak, amit szabad, annak már más a jelentése.

Ma az állam azt mondja meg, hogy mit nem szabad. Persze ne gondoljuk, hogy mind-

azt, amit törvény vagy más jogszabály megenged, az ízléses, jó, és erkölcsös lenne. A modern társadalmak bomlásának talán éppen az a legnagyobb oka, hogy hatalmas úr tátong az erkölcsi jog és a törvényes között. És ha e kettőt nem tudjuk kibékíteni, akkor úgymond, többnyire a korszellemhez igazítjuk jogalkotásunkat. Bárhogyan is értékeljük manapság a szabadságot, mégiscsak ez ad lehetőséget arra, hogy ugyan keretek között, de akarunk szerint éljünk.

Nem szabad ezt felajánlani semmi másért. Régebben is megtették ezt. Álljon itt, ide illeszkedően Arany János Rab lelkek című verséből két versszak.”

Hát ez a szabadság napja, mely így éget és vakít?

Mely soha nem látogatta börtönünk gyászablakait?

Ah, ez égő lángözönhöz gyenge szívünk nem szokott.

Menjünk vissza börtönünkbe, kedves fülhalmly van ott.

Mennyi küzdelem, mennyi munka, éber álmom, hosszú éj,

Szirt s hullám között hanykódás, kis reményhez nagy veszély.

Ah, e fáradtság rebegek nem gyötörte a rabot.

Menjünk vissza börtönünkbe, béke, nyugalom van ott.

Ne tartsunk a rabbal, ne ajánljuk fel a szabadságot semmiképp! Persze jobb megélhetésnek kell lenni, és mindenek előtt nagyobb biztonságnak, de nem a szabadság helyett, hanem amellel. Március 15-e a függetlenség és a polgárosodni vágyó magyarság ünnepe.

Feltétel és cél olvadtak össze ebben. A szabadság feltétele fonódott össze a polgárosodás, a polgári Magyarország megteremtésének céljával. Tehát a szabadság nem csupán cél, nem lehet öncél. Miként Petőfi is írta, a köztársaság, a republika, a szabadság gyermeke. Meg is alkották hát a márciusi ifjak a 12 pontban a legfőbb szabadságjoggal. Kezdve a saj-

tószabadsággal. De hogy a sajtószabadság sem öncél, arra talán legjobban a márciusi ifjak története, vagy legjobban Táncsics élete szolgál. Táncsics Mihályt, vagy akkoriban még Stancsics Mihályt a forradalom a börtön-

ben éri. A fennálló uralkodó elleni lázítás és a cenzúra kijátszása volt a vád ellene. Börtönben éri a forradalom, és a nép kiszabadítja. Örömmel, ujjongva fogadja Pest Buda népe. A sajtószabadság legnagyobb ünnepének tartják e napot. Azonban azt kellett észrevenniük a márciusi ifjaknak, hogy nem az ő akarata szerint alakulnak dolgaik. Két héttel a forradalom után, már égetik azt a sajtótörvényt, amely a cenzúra eltörlését rendelte el. Hiszen olyan magas óvadékot szabott meg, amelyet lefizetni egyszerű betűvetőnek nem állt módjában. Persze azután Táncsics kiadta az újságjait továbbra is, majd betiltották a lapját. Táncsics végig háborgott, elégedetlenkedett. A forradalom vezetői szerint lázított. Azt mondta, hogy a nép szinte nem kapott semmit, és ez tűrhetetlen. Hajtotta az igazsága, rohant előre. Nem így Deák Ferenc, a haza későbbi bölcse. Ő a forradalomhoz is csak néhány nap után csatlakozott, és igazságügy-miniszterként is csak kettő sajtópert indított. Az egyiket éppen Táncsicsal szemben, királykáromlásért. De hát Kossuth sem szívesen nézte Táncsics tevékenységét, úgymond ámokfutását. Bár Táncsics rajongott érte. Olyannyira, hogy – minő véletlen – éppen március 15-én, 1849. március 15-én megszületett leány gyermekének adja a Lajoska nevet. De Kossuthot nem tartotta vissza mindez attól, hogy megfeddje, és tudomására hozza: Hogyha nem az lenne, aki, akár törvény elé is adná. Széchenyi István egyszerűen csak félrevezetett szárnak nevezte.

Mi baj volt vele? Mi baj volt Táncsicsal? Polgári nemesi forradalomban, annak vezető között nagyon kevés volt, aki a népből jött. Ő ezen kevesek közé tartozott. Számára nem

volt elég csupán annyi, hogy eltörölték az úrbéri viszonyokat. Nem volt elég, a tized, a robot eltörlése. Nem volt elég az, hogy a jobbágytelkeket kiosztották használóiktól. Mert azt vette észre, hogy rengeteg zsellérnek nem jutott semmi, miközben az uraságokat kárpóolták.

Azt is mondhatnánk mai szóhasználattal, hogy a rendszerváltozás vesztesei mellé állt, s nem tetszett neki a kárpótlási törvény. Táncsics mindig az igazság mellett állt, mindig az igazat írta, de nem mindig a valót. Realitásérzéke gyakran cserbenhagyta. Saját élete is tragikus. Öt lányát temette el, nyolc évet raboskodott a saját maga ásta veremben, s különböző rezsimek alatt vissza-visszatért a börtönbe.

Az ő sorsa is példa arra, hogy bizony, nem elég a jó szándék, a tisztesség. Az, ki ezen az országon segíteni akar, aki Magyarországot ügyét előre akarja vinni, annak az intézményes Magyarországhoz ezer szállal kell kötődnie. Ismerve realitásait, lehetőségeit. Egy példa azonban mindenképpen megfontolandó későbbi korok tollforgatói számára. Táncsics tisztessége. Hiszen manapság nem a sajtószabadságért kell küzdeni. Az van. Sajtószabadság az Internet világában van. Nincsen elrejtett hír a világ elől. Viszont tisztesség, talán nem annyi. A sajtónak nem csak az a dolga, hogy közöljön, tájékoztasson. És ha egyáltalán az a dolga, hogy elkeseredést szítson, hogy a kilátástalanságot plántálja az emberekbe, akkor talán legalább annyira dolga lenne a reménysugár felkeltése. Tehát sajtótisztességre lenne szükség, hiszen a mindenkori hatalmon levőket szembesíteni kell lelkiismeretükkel.

Azonban szembesíteni csak annak áll módjában, csak az teheti meg, kinek magénak is van lelkiismerete. Gyenge erkölcsiséggel nem lehet papírra vetni kritikákat.

Hölgyeim és Uraim, Tisztelet Ünneplő Közönség!

Először ünnepeljük március 15-ét az Európai Unió keretén belül. Mondhatnánk azt is, hogy kiterjedt a szabadságunk, hiszen Európa polgáiraivá is váltunk. Azonban ez az alkalom nemhogy kevesebb, hanem több magyarságot

kíván meg tőlünk. Hiszen maga az Európai Unió óhatatlanul is valami egybeolvadási, globalizációt hozhat. Őseink, dédapáink, ükapáink, szépapáink emlékezetében mélyen rögzült a forradalom és szabadságharc emléke. Mélységes mély a múltnak kútja, mondta Thomas Mann. És valóban, a kútból tiszta vizet vehetünk, éltető erőt vehetünk. Azonban ilyenkor tavasszal a kutakat is ellenőrizni, tisztítani szokták, hogy kristálytisza maradjon a vize. Szükség van arra, ilyenkor ünnepeinkkor, hogy mi is leporoljuk emlékeinkről a port, az üledéket. Azért, hogy tiszta vizet öntsünk a pohárba. Nemrégiben egy felmérés látott napvilágot. Szégyenérzettel vegyes hazafiság a magyará – mondta a felmérés. A megkérdezettek 76 százaléka mondta azt, hogy, amennyiben lehetősége lenne rá, akkor is a magyar állampolgárságot választaná. Úgy mond, ennek örülni kellene. De hát minden negyedik meg nem választaná. Csak félve merem arra gondolni, hogy miféle statisztika lenne abból, ha föltennénk a kérdést, hogy leválna-e Ön édesanyját, ha jobban megérné. De van egy másik felmérés is. A megkérdezetteknek 41 százaléka azt mondta, hogy néhány dologért szégyelli magyarságát. Talán ezt a kérdést, úgy vélem, nem kellett volna feltenni. Hiszen a magyarsághoz tartozás, az nem lehet semmiféle feltétel kérdése. Hiszen magyarságunk, nemzet tudatunk, az nem a gyalázatos korokból, kormányokból és politikusokból vezethető le. Ez az ország, ez nem Szálasi, Rákosi és Kádár országa. Ez az ország legalább annyira Radnótié, Ilyés Gyuláé, Németh Lászlóé, Nagy Lászlóé, vagy Balczó Andrásé, Szentágothai Jánosé. Abból kell levezetnünk magyarságunkat. És mindezt nem hagyhatjuk csupán nagyjainkra. Mindannyiunknak lehet ebben tennivalója. Azok is erősítik a nemzeti karaktert, kik megtartják ősi szokásaikat, értékeiket. Akik a kertjükben egy ősi magyar gyümölcsfát ápolnak, akik mangalica disznót tenyésztnek, akik megtartják a szürke marhát, akik ezen a tájon a magyar építészeti hagyományok szerint építik fel saját házukat és rendezik be azt,

s kiknek udvarán magyar kutya csahol. S azok is erősítik e karaktert, kik a gyermekeiknek magyar költők verseit adják oda, magyar zenére tanítják, vagy, mint az előbb láttuk, magyar táncokat táncolnak.

De ha már itt tartunk, néhány pillanatra térjünk ki az írek példájára. Fele ekkora ország, fele ekkora népességgel. Az íreknek már nyelvük sincsen. Az írek nem tudnak írni, iskolában tanulják, mint Magyarországon az idegen nyelvet. Mégis az ír kultúrát ismeri az egész világ. Ismerik az ír táncokat, az ír népzene. Miért? Azért, mert valamiféle országimázs-központban ezt jól kimódolták, s elterjesztették a világon? Á dehog. Ott a kultúra szerves része. Generációról generációra átadott kultúra része.

Persze a hagyományokat a mai viszonyokhoz igazították. A régi kelta minták már a táncosok miniszoknyáján jelenik meg, és a vasorrú cipők is színes fénynek között kopognak. Vajon a mi kalotaszegi népi legényesünk, miért nem tudott elterjedni a világon? Azért, mert egyrészt nem jött le a színpadról a földre, másrészt, mert nem épült be mindennapjainkba. De más sem. Ha a kelta mintákról beszélünk, akkor meg kell kérdeznem. Miért büszke a brötányi francia a viseltére, a bajor, a stájer ember sajátos viseletére, a zsidó a káftánjára? Néhány napja jelent meg egy cikk. Kiotóban, a japán császárvárosban ingyenes az utazás mindazoknak, akik kimonót hordanak. De ingyen mehetnek be a múzeumba is, hogy megőrizzék ősi viseletüket. Csak nálunk lehet ez gúny tárgya, hölgyeim és uraim?

Szabadságunkkal élve, a magyarságunkat is meg kell tartanunk. Magyarságunkat, melynek erősítésére jól lehet, egy ilyen tavaszi nap, a forradalom lendületével, hitével, tüzeivel segíthet bennünket abban, hogy nemzeti önbecsülésünk lemerül elemeit egy kicsit föltöltsük."

Ezt követően Vasvár város vezetői, a civil szervezetek és pártok helyezték el az emlékezés koszorúit az 1848-as forradalomban és szabadságharcban hőseinek emléktáblájánál, majd a Szózat hangjaival fejeződött be a megemlékezés.

Arany János vers- és prózamondó verseny

Téli időben, izgalommal vártuk az Arany János vers és prózamondó verseny résztvevőit. Akik, ha késve is, de megérkeztek Vasvárra. A nyitó ünnepségen Merklin Ferenc, a verseny narrátora köszöntötte a magjelenteket, majd Hollósy László iskolaigazgató idézte fel a múltat, a verseny megszületésének körülményeit. Az iskola Arany János születésének 180. évfordulóját méltó módon kívánta megünnepelni, ekkor született meg a határokon átívelő versenynek, az Arany János vers és prózamondó versenynek a gondolata. A verseny megőrizte az alap gondolatot, Arany lírai hagyatékának méltó ápolását, s amely évről évre megújul, kibővül a jubiláns költők – idén József Attila – méltó bemutatásával. Jövőre 10 éves jubileumához érkezik a versenysorozat. Ebből az alkalomból mindazokat szeretnék meghívni, azokat a gyermekeket, akik helyezéseket értek el. Közülük már olyan is van, aki a versmondást, a színdarabot választotta hivatásul.

Németh Zsolt országgyűlési képviselő, Vasvár polgármestere egy filozofikus kérdéssel kezdte köszöntőjét. Eltöltjük, vagy elmúlhatjuk a rendelkezésünkre álló időt? Vagyis hasznosan, avagy haszontalanul tékozzunk el azt az időt, amelyhez ifjúságunk legemlékeztetőbb és legmeghatározóbb korszakai köthetők, s amely meghatározza későbbi jövőnket

is. Ekkor dől el, milyen lesz a viszonyunk barátainkhoz, a szerelemhez, a munkához, a házához. Akik ezekben az években segítenek megtölteni tartalommal életüket, ők a felkészítő tanárok, ezért köszönet nekik, de köszönet azoknak is, akik hagyják ezt, vagyis azoknak a fiataloknak, diákoknak, akik hagyják, hogy a vers- és próza előadásának varázslata megszülessen. Ami egy kisebb csoda. Majd angol költőt idézett, ki azt mondta: „Csak egy költő, vagy egy szent képes aszfaltot öntözni abban a boldog reményben, hogy fáradozása jutalmaként a járdából lilium nyílik.” Nos, a csoda nemcsak akkor jön létre, ha az a virág kinyílik az aszfalton, hanem akkor is létrejöhethet, ha hiszünk ebben. Majd Fazekas Mihály-

nak, a Ludas Matyi szerzőjének példáját említette, aki, midőn katonának állt, s 1782-ben ezredével a Rajna mentén egy rekviráláskor nem kincset rabolt, hanem egy polgári családban azt kérte, hogy a könyvtárba vezessék, ahol azután „zsákmányolásként” verset olvasott. Ilyen zsákmánnyal megrakodva térjenek

meg a versenyzők a vasvári versengésről – indította újtára a határon túlról és a Dunántúlról és távolabbról érkezett diákság 2005. évi versengését Németh Zsolt polgármester.

A gyerekek két kategóriában (I. kategória: Arany János és József Attila versek, II. kategória: gyermek- és ifjúsági irodalom), 6 csoportba osztva versengtek, majd ezt követően az aulában az

első három helyezett mutatta be produkcióját.

A 2005. évi verseny végeredménye:

I. kategória: Arany János és József Attila versek

I. csoport

1. Kiss Adrián Sárvár, Szent László Általános Iskola
2. Virányi Zsófia, Miskolc, Földes Ferenc Gimnázium
3. Málík Anita, Miskolc, Földes Ferenc Gimnázium

II. csoport

1. Gergey Eszter, Vasvár, Kardos László Általános Iskola
2. Sági Márton, Budapest, Német Általános Iskola

3. Hajdú Franciska, Szombathely, Paragvári Utcái Általános Iskola; Kajári Ágnes, Székesfehérvár, Szent Imre gimnázium

III. csoport

1. Salánki Ágnes, Kárpátalja
2. Fehér László, Kárpátalja
3. Nagy Béla, Pápa, Weöres Sándor Általános Iskola; Nyikos Dávid, Szombathely, Bolyai János Gyakorló Iskola; Varga Nóra Kárpátalja

4. Vágenhoffer Bettina, Pápa, Weöres Sándor Általános Iskola; Krajczár Milán, Szombathely, Bolyai János gyakorló Általános Iskola

II. kategória gyermek és ifjúsági irodalom

I. csoport

1. Szele Tamás, Árpádházi Szent Margit Általános Iskola, Kőszeg
2. Baumgartner Dóra, Általános Iskola, Vasszécseny; Szatmári Krisztina, Béri Balogh Ádám Általános Iskola, Győrvar
3. Borka Barnabás, Kertvárosi Általános Iskola, Makó

II. csoport

1. Gál Kristóf, Debreceni Egyetem Kosuth Lajos gyakorló Általános Iskola, Debrecen
2. Huszár Bianka, Kardos László Általános Iskola Vasvár
3. Tüzér Gréta Kárpátalja
Különdíjas: Widnyánszky Attila

A versenyzők közül Gergey Eszter három díjat is átvehetett. Egyfelől a kategóriája 1. helyezettjének járó díjat, majd a zsűri külön díját és végül Merklin Ferenc-től, aki alapítványi díjban is részesítette a tehetséges vasvári versenyzőt. Gratulálunk!

A verseny záró aktusaként Dévai Nagy Kamilla nemcsak értékelte a gyermekek teljesítményét, hanem gitár kísérettel dalaiból koncerthangulatot varázsolt az iskola aulájába, a hallgatóság legnagyobb öröme. Balogh József költő-tanár versét lánglelkű előadásban tolmácsolta, és zárta be a 2005. évi versengést.

A résztvevők többsége így búcsúzott: Találkozunk jövőre, a 10. jubileumi versenyen.

– sok –

A Castrumom tíz éves...

Vajon szabad-e megengednem magamnak ilyen személyes hangot, és szabad-e a címben kisajátítanom ezt az objektumot, az „intézményt az intézményben”? Igen, most egy kicsit kisajátítom, de csak azért, hogy személyes emlékeimnek adjak teret vele kapcsolatban. A kezdetek? Nekem soha nem jutott volna eszembe, hogy realitása lehet egy külön városi galériának. Én csak tettem egykor a dolgom a Hegyháti Napok alatt elsősorban a Zeneiskolában és az általános iskola aulájában az évente megrendezett képző-

művészeti megyei pályázat válogatott munkáinak kiállításában, szakavatott kiállításrendező és képzőművész segítőkkel együtt. Azt is tudtam, hogy ez a fontos városi hagyomány, a Hegyháti Napok és vele együtt az éves ciklusú tárlat is sok évvel ezelőtről alakult ki a korábbi művelődési házi igazgatók és szakemberek kezdeményezésére. Egy bejáratott rendszer jó működésébe csöppentem egykor. De kellett egy újító, kreatív ötlet, a gondolat bátorsága, hogy egy állandó galéria megépítését is elhatározza a Művelődési Házon belül. Az innovatív ötlet és az építkezés elindítása egyértelműen Gergye Rezső, a Művelődési Ház igazgatójának nevéhez kötődik, bár ő is a korábbi évtizedek alatt kialakult kisvárosi igényre épített, arra reagált érzékenyen, kulturális intézmény vezetőjéhez méltón. A galéria helyi értéként, helyi emberek adományából, tervezéséből, munkájából és a szerkezethez szükséges fenyőfa adományokból épült, és nagyon hamar elkészült. Aztán jött a feladat. Én kaptam. Tartalommal, étellel megtölteni a „faobjektumot”, annak ellenére, hogy azért teret kevésbé tudott biztosítani méreteinél fogva a műalkotásokkal való ismerkedéshez. De mégis. Ürügyül és apropóul szolgált havonta a kiállítás megnyitókkal együtt találkozásokhoz, hétköznapi ünnepekhez, ünnepi hétköznapihoz. A kezdeti első kiállítás méltó felütése volt a galéria tízéves működésének, és megadta azt a helyzeti, indító energiát, ami meghatározta a galéria létét, jellemét, arculatát. Igen. Jellemét, arculatát, mert a sok szellemi energiától, művészeti alkotástól, alkotótól és a helyi érdeklődőktől, városi segítségtől élővé vált, szinte színes egyénisége lett, és szépen lassan és szívesen bedolgozta magát a város köztudatába, kulturális közéletébe. Tíz évből hatban voltam felelős a galéria életéért, melyben természetesen

kollégáim többsége és városi civil erők is segítségemre voltak. A havi kiállítás megnyitók mellett nyári alkotótáborok is nyíltak a Castrum árnyékában, ahol megyei művészek mellett képző és iparművészeti főiskolások is kaptak lehetőséget egy-egy hétre, hogy csak az alkotásnak éljenek. Előbb-utóbb ezek a fiatalok a napi munka után aztán beépültek Vasvár életébe, világlátásukat, kisugárzásukat szerte vitték a városba is, így a galéria maga is többé vált, mint csupán kiállítóhely. Kiadványok is születtek a kiállítási tevékenység összefoglalására. Új műfajként Galéria Kávészó nyílt a Castrum mellett igazi kuglófos, habos kakaós, kávé kínálatával és polgári életérzést kínálva. Innen egyenes út vezetett oda, hogy a kiállítás megnyitók a kávéházban kínált életérzés mellett egészségügyi programokkal is kiegészültek, szerveződtek rendszeresen. Galéria estek néven, versekkel, jazz zenével, musicallal, tánccal kínáltunk színes és élménydús esteket a meghívottaknak. Aztán a galéria vezetése hat év után kikerült a „kezeimből”. Új felelőse érzékenységének, odaadásának köszönhetően, aki ma is a gazdája a kiállítás-szervezésnek, töretlenül folyik a munka. Folytatódott a kezdetektől elindult folyamat és megerősödött a tradíció, ami az ő egyéniségéből

adódóan új színekkel is gazdagodott. Például azzal, hogy a kiállítás megnyitók korábbi igényes rendszerét még inkább minőségivé változtatta és új kapcsolatrendszereivel, ízlésével új művészeti szegmenseket is megmutatott az időközben törzsközösséggé érett érdeklődőknek.

Aztán eljött idén márciusban az utolsó kiállítás megnyitó. Éppen a tíz évvel ezelőtti első megnyitó évfordulóján. Az én kis egykori galériám hamarosan elemeire bomlik, hogy új helyen új életet kezdjen... Valószínűleg bő egy év múlva szintén Castrum néven nyitja új életében első kiállítását az új Művelődési Házban a mi galériánk.

–pam–

AJÁNLÓ

A Dr. Bendefy László Városi Könyvtár új szerzeményeiből

SZAKIRODALOM

- Arroyo: Asztrológia, pszichológia...
- Courtier: Gyönyörű pázsitok
- Karácsony: Magyarság és nevelés
- Marx: A marslakók érkezése
- Simon: A kutyák világa
- Somorjai: Megjártam a Don-kanyart
- Vásárhelyi: Múzeum az iskolatáskában

SZÉPIRODALOM

- Benzon: Az ifjú feleség
- Benzon: A büszke amerikai
- Benzon: A mandzsu hercegnő
- Farland: Farkasok szövetsége
- Lovecraft: A suttogó Cthulhu
- Roberts: Bűbájosok
- Wiseman: Fabiola

ÚJ FOLYÓIRAT

- Polgári Szemle
- A Polgári Magyarországért Alapítvány támogatásával

VIDEOKAZETTA

- Azonosság
- A három muskétás
- Hív a természet
- Hozzám tartozol
- Mackó show
- Micimackó : Mindenki egyért
- Oktatófilm kezdő lovasok részére
- Szerelem Las Vegasban
- Tenenbaum, a háziátok

DVD

- Chihiro szellemországban
- New York lángokban
- Sose halunk meg
- Szamba

CD LEMEZ

- Füstifecskék
- Matyi és a Hegedűs
- MC Haver és Tekknő
- Pearljam

Tel.: 94/573-006, 573-007

Fax: 573-036

A Krónikás Zenede mindenese

Beszélgetés Dévai Nagy Kamilla előadóművésszel

Dévai Nagy Kamilla nevét aligha kell bemutatni az olvasóknak. Csodálatos hangja, fennkölt előadástílus, verses dalai révén több évtizede ismert előadóművész, s nagy tiszteletnek örvend határokon belül és a nagyvilág magyarjai között. Vasváron, az Aranya János Vers- és Prózamondó Verseny zsűrijét vezette. A verseny után beszélgettünk a művésznővel, aki 1996 óta régi-új életet él.

– Köszöntöm Vasváron abból az alkalomból, hogy Ön az Arany János Vers- és prózamondó Verseny zsűrijének az elnöke, mondhatom díszvendége e rendezvénynek 2005-ben. Kérem mesélje el, mivel foglalkozik, mi tölti ki életét, miként él?

– Biztos hogy tudni akarja?

– Igen, és azt hiszem az olvasók is kíváncsiak.

– Elni? Jó kérdés. Sokan nem hiszik el, hogy egy 5 négyzetméteres szobában élek egy iskolában, ahol én vagyok az igazgató, de a gondnok, az édesanya, a takarítónő, a lábtörő és a lelki szemetesláda is egy személyben.

Ugyanis 1996. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján túléltem egy óriási közlekedési balaszt. Két napig kómában voltam, leszakadt az egyik újam, újra tanultam járn, beszélni, ez fél évig tartott. Felépültem. Az Úr így adta tudtomra, hogy van még dolgom e földön. Az iskola jövője a felépülés ideje alatt, a fehér szobában dőlt el. Bizonyosságot nyertem, hogy nem én akarom a pályámat folytatni, hanem a Teremtő gondolta úgy, hogy amit eddig, 33 éves pályafutásom alatt megtanultam, adjam át a fiataloknak. Azoknak, akik nem dőltek be az újmódi technokrata kultúrának, a gépzeneének, hanem szeretik az instrumentális muzsikát, s még mindig van lelkük ebben a felszeletelt, kisemmizett világban, s nyitottak a tiszta zenére, a tiszta gondolatokra, a kultúrára, az örök emberi értékekre, szeretik a régi verseket, históriás énekeket, balladákat, és saját maguk is írják verset, szerenek zenét.

– Ha jól értem, egyfajta értékmegőrző, krónikás ének-zene iskolát álmodott meg.

– Igen. Értékmegőrző és értéket létrehozó énekmondó iskolát álmodtam meg. A szerveződé is külön történet. Igazából nem is én gyűjtöttem a fiatalokat magam köré, hanem amikor megneszelték ennek az iskolának a hírét, ők ke-restek és jöttek hozzám tanulni.

– Az erjesztő kovász.

– Igen, mondhatjuk így is. A módszerem igen egyszerű volt. Amikor mentem szerepelni, először egy, majd kettő, három diákot vittem magammal, vagyis azonnal a mélyvízbe dobtam

őket. Övni, védeni tudtam őket, s a reszketésüket oldani, majd az előadás után kielemeztük a produkciót. Így a vasvári zsűriben jól érzem magam, mert ugyanazt csinálom itt, mint Budapes-ten a hét minden napján.

– Hol van ez az iskola?

– Budapesten a III. kerületben, a Zipernowsky Károly utca 1–3-ban található. Ez régen krónikás ének zeneiskola néven működött. Most, január 1-jével felvehettük, és megkaptuk a bírósági bejegyzést követően a Krónikás Zenede nevet. Az elődöntésményt a múlt században a Liszt Ferenc Zeneakadémián hívták életre, Királyi Zenede néven.

– E nevet kiérdemelni nem semmi, pestiesen szólva. Önök mit tettek le a magyar kultúra asztalára, hogy a címet kiérdemeljék?

– Amit eddig letettünk, az 15 nagylemez, több mint tíz országban rendszeres fellépés. Előszörban a Kárpát-medence magyarságához járunk és a diaszpórában, a világ legtávolabbi pontjain, az USA-ban, Kanadában, Ausztráliában élő magyarsághoz, szinte kéthetente. És nem pénzért lépünk fel. Nekem nincsen pénztárcám 9 éve, amikor újjászülettem. Lakásom sincsen, a Rózsadombi villát is ebbe az iskolába investáltam.

Többévi hányattatást követően a III. kerület polgármestere szánt meg bennünket, s kaptuk meg ezt az iskolát, amely a beomlás szélén van. Nekem azóta nincsen pénztárcám. Csákányoztunk, csempéztünk, gipszkarton falat húztunk, azóta is beázik a tető. Vagyis mindenütt szponzorokat keresünk.

– Mennyien viszik ezt az iskolát?

– Egyedül valóban nem lehet csinálni. Én megalapítottam az iskolát, s az első hívó szóra 14 csodálatos tanár jelentkezett, akik egyetemen és főiskolákon tanítanak. Név szerint is had emeljem ki Mádi Szabó Katalint, aki a Színművészeti Főiskolán a musical-tanzak egyik vezetője, Dr. Stollár Katalint, aki a színpadi beszédtechnika című könyvet is írta, Bahai Imre tanár urat, aki iskolánk indulásánál bábáskodott. Montágh Imrét, aki verstant okít, hisz verset sem lehet csak hályogkovács módjára írni. De az első tanárok között említhetem a Zeneakadémia professzorát, Sággy Lászlót, akit annyira elragadott a hév, hogy azóta New Yorkban és másutt is tanít a világban. De a régiék helyett mindig jönnek odaadó újak. Olyan tehetséges fiatal tanárok, mint Persi Krisztina, aki szolfézt, összhangzat-tant, zeneelméletet, zeneirodalmat tanít, s mellette a krónikás kórust is vezeti. Külön kell megemlítenem az énekes gitáros előadóművészek nevét.

Gizella Pétert, aki Kossuth-díjként sem áall tanítani, Smith Ferencet, a Honvéd Művész Együttesnek énekes-gitáros előadóművészt, de Radványi Balázs a Kalácsa együttesből is tanított nálunk. Ő, mivel állami támogatás nélkül dolgoztunk és dolgozunk, ezért nem tudta tovább vállalni a tanítást. De tanítványaink hangtant, fénytant, mikrofondinamikai ismereteket is elsajátítanak nálunk, amit a Duna Televízióból Edelényi Gábor tanít. De ruhatervezők, sminkesek is okítják növendékeinket.

– Ha nem kapnak állami támogatást, miként tud az iskola működni, létezni, s miként lehet ezt a kiélezett, feszített létet bírni?

– Úgy teremtjük meg az anyagi feltételeket, hogy a növendékekkel évente legalább 200 napot lépünk fel. Mellette még heti 70 órát tanítok is, s hét végén is megyek fellépni. Eddigi életemben soha nem használtam a nevemet, most viszont igen. Nem kihasználom, nem visszaélek azzal, hanem védjegyként kamatoztatom az iskola léte, fennmaradása érdekében. Úgy érzem nevem tisztességgel félmjelzett, amelyet nem rontott el semmiféle politika. Az iskola maximálisan távol is tartja magát mindenféle pártpolitikától. Egy szent célunk van. Ez a magyar történelem, irodalom, zenei, népzenei hagyományok ápolása, de újak teremtése is.

– Nem lehet ebből a majdnem azt mondtam törvényen kívüli iskolai létből kitörni?

– De igen. Alig merem kimondani, de úgy tűnik, az idén sikerül az iskola akkreditációját megszerezni. Külön öröm számunkra, hogy a kulturális minisztériumban az államtitkár azt mondta, hogy ilyen iskola csak egy lehet, s azok mi leszünk. De még nem merem mindezt elkiabálni.

– Milyen a műhelymunka?

– Igen jó a kérdés. Intézeti jelleggel működünk, vagyis 24 órás nonstop foglalkozás van a gyerekekkel, akik már nemcsak Magyarországról, hanem a Kárpát-medencéből, sőt az USA-ból is jönnek. Nem az a célunk, hogy azután itt maradjanak, hanem hogy visszamenjenek oda, ahol nagyon nagy szükség van rájuk a magyar kultúra ápolása érdekében. Hisz a krónikás énekes ma már rangot jelent. A küldetést teljesítő a feledésre ítelt dalokat, verseket mentik meg, adják át a közönségnek. Igen érdekes a nyugat-ra szakadt generációk sorsa. Hamar asszimilálódnak, nyelvüket elfelejtik, igyekeznek is sokszor tudatosan beolvadni, mert úgy érzik, hogy így könnyebben érvényesülhetnek.

– Volt arra példa, hogy a diaszpórában élő, mondjuk második generációs magyart, aki nyelvünket nem is beszéli, épp a históriás dalok „fertőzték meg”, s kezdtek el énekmondást tanulni?

– Igen volt. Ha már eljött ide Magyarországra mondjuk az USA-ból, akkor vele már nem sok dolgom van. Csak el kell vinnem szénássze-

kéren Erdélybe, meg kell simogattatnom a boci fejét, lovagoltatnom kell, és ez már nem álomkép, hanem megvalósított valóság. S azt is el kell mondanom, hogy azok, akik a Kárpát-medencéből jöttek, nem akarják a magyar énekesek elől elvenni a kenyeret. Visszamennek szülőföldjükre, s hitet, reményt víznek a határainkon túl élő, elkeseredett, kisebbségben élő magyaroknak. Irodalmi kávéházakat nyitnak, az írói és költői lét letéteményesei lesznek, körülöttük pezsgő élet indul el. Ők az erjesztő kovász. Még akkor is, ha a decemberi népszavazás nagyon megkeserített őket. Ma viszont a bibliai álláspontra helyezkedünk. Ha megdobták követ, mi kenyérrrel, sok-sok kenyérral válaszolunk erre. Ha leszerbezik, leoláhozzák, leszlovákozzák őket, ők csak azért is magyarul, tiszta magyarsággal énekelnek, tiszta tekintettel, sokszor könnyekkel a szemükben. Mert ők hazamennek.

A nyugatiaknál pedig meghosszabbodik annak a közösségnek a magyar élete, ha ebből az iskolából valaki oda visszatér. Konkrétan San Franciskóból érkezett egy srác, akinek a telefonban még a bemutatkozását sem értettük. Hites Botondnak hívták, s aki CD-ket, lemezeket hallgatva jutott el hozzánk. Miután megtanult gyönyörű magyarsággal beszélni, dalolni, otthon a két leánytestvére ezt egyszerűen nem tudta elviselni. Hát hogy van az, hogy Botond a szüleiivel magyarul társalog, ők meg egy szót sem értenek? Arról nem is szólva, hogy amikor Botond szüleiivel először beszélt magyarul, ők egyszerűen sírva fakadtak a meghatódottságtól. Azóta a két leánytestvér és a rokonság összes fiataljai versenyt hallgatják Botond tőlünk vitt históriás CD-lemezeit, s versengve tanulnak magyarul. Talán itt megemlíthetem, hogy fenntartásunkat épp az ál-

talunk kiadott históriás CD-k árából is igyekszünk – rossz magyarsággal szólva – fedezni.

– *Az életmód, amellyel megfertőződik a hozzáink jött fiatalok, kicsit élettől idegennek, mondhatni túl romantikusnak tűnik.*

– Ez a realitás. Szövünk, fonunk, koncertezünk, mindent megteszünk annak érdekében, hogy ez az iskola életben maradjon. Szénás szekéren utazunk, s ha kell, egy zsák pityókáért lépünk fel, mondjuk Erdélyben, hisz határon túli magyarjaink nem dűskálnak az anyagi javakban. És mi, akiknek nincs pénzünk, és nagy lehetőségeink, mi mindig adunk a szívünkkel, a szeretetünkkel. S fellépéseinken szemtől szemig, lélektől lélekig szól ez a krónikás zene, amely alkalommal mindig kapunk mi is közönségünktől. Szeretettel, megbecsülést, hitet. Ebből építkezünk.

– *A Kardos László Általános Iskola aulájában, – amúgy a versmondóknak jutalomképpen – csodálatos koncertet adott Dévai Nagy Kamilla Liszt Ferenc-díjas énekes gitáros az Arany János Vers- és Prózamondó Versenyen. Itt Vasváron mikor hallhatjuk Önt legközelebb?*

– **Elmondom, mint sok tréfát – címmel, április 2-án Vasváron a Helytörténeti Múzeumban este 17 órakor adunk József Attila estét, a költőgeniusz születésének 100 évfordulója alkalmából. Fellépő társam, miként már 30 éve sokszor, most is a Radnóti-díjas Mohai Gábor, a Magyar Televízió népszerű bemondója lesz. Az esten József Attila levelezéseiből hallhatunk részleteket, és felhangzanak a költő szerelmi lírájának legszebb versei is. Találkozzunk április 2-án, szombaton este 5-kor!**

– *Művésznő, köszönöm a beszélgetést!*

– **– Bodorkós –**

Roma kistérségi fórum

Március 10-én kistérségi fórumot szervezett Kánya László, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke. Ezen részt vettek a kistérségben élő romák képviselői, valamint Fuxberger Imre, a kistérségi társulás elnöke, Kovács Tilda alpolgármester asszony, és dr. Házi Béla, Vasvár város rendőrkapitánya.

Kánya László a fórumot azért hívta össze, hogy a romák helyzetéről az érintettek mondják el véleményüket, s a munkalehetőség megteremtésére együttesen tegyenek lépéseket. Az elnök úr válaszolta a romák helyzetét, elmondta, hogy a közhasznú foglalkoztatás is nagy segítséget jelentett, ám hosszú távon ez nem lehet megoldás. Talán a térségi roma foglalkoztatási menedzser is sokat tehet majd, ám annak rendszerbe állítása megyei támogatással, csak jövőre várható. Sem lakást, sem hitelt nem kapnak addig a romák, amíg állandó munkahellyel nem rendelkeznek, s a létfenntartásuk nem megoldott. Mindenkinek meg kell érteni, hogy segíelyekből nem lehet élni, a csávából – miként Kánya László fogalmazott – csak a rendszeres munka húzhatja ki a romá-

kat. S azt is kijelenthetjük, hogy a rendszer-váltásnak a romák a legnagyobb vesztesei, s jelenleg létbizonytalanságban él a roma társadalom.

Kovács Tilda alpolgármester elmondta, hogy csak a folyamatos foglalkoztatás lehet a cél, a közcélú és közhasznú foglalkoztatással nem megoldható a romák helyzete. Egyben felhívta a figyelmet arra, hogy a Roma Foglalkoztatási Programban minden lehetőséget meg kell ragadni. Fuxberger Imre kijelentette, hogy a térségi önkormányzatok annak ellenére, hogy forráshiányosak, a közcélú foglalkoztatás lehetőségeit maximálisan kihasználják.

Lisztes Géza hozzászólásában kifejtette, hogy Vas megyéből a Kormány által meghirdetett romatelepprogramba egyetlen térségi pályázat sem „fért be”, míg országosan 48 támogatást élvez.

Dr. Házi Béla rendőrkapitány elmondta, hogy nincsen megélhetési bűnözés a térségben, a Hegyhátra a szomszédos megyéből érkeznek a bűnözők. Ám a bűnmegelőzésben együtt kell működni.

Közgyűlés a polgárőröknél

A Vasvár Városi Polgárőr Egyesület március 4-én tartotta évzáró közgyűlését.

A megjelenteket és a meghívott vendégeket Sáry Ferenc, az egyesület alelnöke köszöntötte. Az önkormányzatot Kovács Tilda alpolgármester asszony, a rendőrkapitányságot Szilvágyi Tibor nyugalmazott rendőrkapitány, dr. Házi Béla rendőrkapitány és Bazsó Ernő főhadnagy képviselte. A katasztrófavédelem részéről Adorján Tibor, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület részéről Katona István elnök vett részt a közgyűlésen.

A 2004-es év tevékenységéről Pusztai Antal, a Polgárőr Egyesület elnöke tartott beszámolót. Értékelte az elmúlt évben végzett munkát.

Kiemelte a rendezvények biztosítását, önkormányzattal és rendőrséggel való együttműködést. Az egyesület évközi munkájával jelentősen hozzájárul Vasvár közrendjének és közbiztonságának javításához, szolgálataik segítik a kisváros nyugalmanak megőrzését.

A 2005. évi feladatok ismertetése mellett az egyesület tagjainak továbbképzését említette. Még több fiatalot kell bevonni a polgárőrségbe. Civil szervezetekkel szorosabb együttműködést szorgalmazva.

Elhangzott a közgyűlésen, hogy a polgárőrök a Horgász Egyesület tagjaival közösen őrködnek a csónakázótó és környékének rendkén.

Felhívták a figyelmet a leparkolt autókban „üvöltő” dobszólókra, mellyel környezetüket zavarják.

Az egyedül élő idősekre jobban oda kell figyelni, nagyobb törődést igényelnek, ha kell segítségnyújtást a polgárőrök részéről.

Pusztai Antal az elnökség nevében megköszönte az egész éves munkát, majd jutalmazásokra is sor került. Külön köszönetet mondott Szilvágyi Tibor nyugalmazott rendőrkapitánynak, a Polgárőr Egyesületnek nyújtott segítségért.

Ezt követően az egyesület tagjai a Vasúti vendéglőben vacsorával összekötött jó hangulatú, baráti beszélgetéssel zárták az elmúlt évet értékelő közgyűlést.

Az egyesület köszöni támogatói segítségét, amellyel hozzájárultak nemcsak az egyesület működéséhez, de Vasvár és közvetlen környéke közrendjének és közbiztonságának javításához is.

Sáry Ferenc
egyesületi elnök

Vasvár az Interneten:
www.vasvar.hu

Alkotó, fejlesztő, tervező szellemi műhely Vasváron

*Beszélgetés Erdeiné Horváth Klárával,
a Reginnov Tanácsadó Kft. ügyvezetőjével*

Nehéz volt azt a 20 percet megtalálni, amikor Erdeiné Horváth Klárával, a Reginnov Tanácsadó Kft. Ügyvezetőjével le tudtam ülni egy beszélgetésre, hiszen folyamatosan csörögtek a telefonok és kellett pillanatok alatt döntéseket hoznia a vállalkozásvezetőnek. Az interjú apropójaként az szolgált, hogy a céget a múlt év végén a Vas megyei Kereskedelmi és Iparkamara a „Vasvári Kistérség Gazdaságá-

–A munka, bár helyben van, úgy tudom, ebbéli „reményeidet” nem váltotta be. Ezt ma-gam is tapasztalom, mikor látlak Benneteket szombaton, vasárnap is dolgozni az irodában, vagy korán reggelenként tanúja vagyok hosszú útra készülődéseketeknek, mikor a kocsit telepakoljátok előadás-khoz szükséges infrastruktúrával.

– Hát tényleg nem egy helyhez kötődő ez a munkahely. Megbízásainktól függ, hogy éppen hova kell utaznunk. Többek között Budapest, Debrecen is állandó „munkahelyünk” volt a megbízások arányában.

– Most milyen feladataitok vannak?

– Múlt év szeptemberétől az úgynevezett Eurégióban folyó projekttel foglalkozunk. Ez a három határmenti hazai megyét valamint Burgenlandot és Steiermarkot foglalja magába.

– Mi az a cégre jellemző dolog, egyediség, ami miatt érdemes üzletet kötni a vállalkozással?

– A kérdés kapcsán egyértelműen a minőséget nevezem meg. Erről azonban a visszajelzések és a hivatalos elismerések többet árulnak el. Például a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium országosan minősítette és katalogizálta a pályázatíró-menedzselő cégeket. Vas megyében egyedül a Reginnov Tanácsadó Kft. kapta meg ezt a minősítést. Büszkék vagyunk rá, hogy az ország legjobb cégeinek egyike a mi cégünk.

–Hol ismerkedtél meg a pályázatírás csínjával, hiszen annak idején, mikor kezdtétek a munkát és a vállalkozást, ennek még egyáltalán nem volt itthon múltja, sőt nem tévedek nagyot, ha azt állítom, hogy a szomszédos országokban sem?

– Valóban, az elején sötétben tapogatóztunk kényszervállalkozóként, hisz az 1991-ben alakult Reginnov nonprofit szervezet támogatási forrásai három év múlva elapadtak. Önálló lábra kellett állnunk ezután, így 1995 január 1-én indult el a vállalkozásom öt munkatárssal Reginnov Kft.-ként. Egyébként a pályázatírással kapcsolatban három éves képzési projektbe kapcsolódtunk, még a nonprofit szervezeti szakaszban 1991-től. Itt megtanulhattuk, hogy mi is egyáltalán a projekt fogalma, ki is az tanácsadó, mi a projektmenedzsment... Alapfogalmakkal és kategóriákkal ismerkedhettünk meg.

– Hogy tudnád összefoglalni a nemzetközileg is elismert, újító, modell értékű tanácsadó cégetek tevékenységi körét?

– Egyebek mellett a vissza nem térítendő EU-s támogatások elérésében, EU pályázatok kidolgozásában, a fejlesztések megvalósításában, menedzselésében veszünk részt. Az eltelt csaknem másfél évtized alatt több mint száz, a nemzetközi elvárások mércéjével mérve is sikeresnek minősített projektet bonyolítottunk le.

–A feszített munkatempó mellett tudsz-e kiszorítani szabadságra, regenerálódásra időt, hiszen a mostani beszélgetés alatt is szinte percnként szólalt meg a telefon munkáiban?

– Mondjuk úgy, hogy törekszem rá...

–pam–

ért” kitüntető címmel ismerte el, mely kitüntetésre a vasvári Kistérségi Társulás terjesztette elő a KFT-t a kamara fennállásának 10 éves évfordulóján. A díjban a cég fejlesztési munkáját ismerte el a hegyháti kistérség. Én úgy indultam az interjúra, hogy a sikeres és jól működő vállalkozás vezetőjét szakmai sikereiről kérdezem, de érdekelt a magánember is, akit egykor egy hangulatos városi vetélkedőn ismertem meg hat játékosársával együtt igazán ragyogó, sugárzó társasági emberként, mely azóta is megőrződött az egykori Nő aki...névre hallgató vasvári játék emlékei között és a készült VIDEO felvételeken is. Most azonban egy üzletasszonnyal ültem szemben, aki amilyen komolyan veszi a magánéletet és a családot, ugyanolyan fontos számára a munka is. Ez derült ki számomra a beszélgetésünkben.

– Hogy jött annak idején, 1991-ben az ötlet, hogy sikeres pedagógusként a középiskolai tanítást felcserélted egy projektben való részvételre, abban munkatársként közreműködve.

– Én Vasváron a szakközépiskolában, majd Zalaegerszegen egy gimnáziumban tanítottam. Igazán, ami a váltásomat motiválta, az egyszerűen az volt, hogy helyben, Vasváron szerettem volna dolgozni, felváltva ezzel a napi ingázást...

**Valamennyi
Vásárlónknak
kellemes
húsvéti
ünnepeket kíván
a Vasvár és
Vidéka ÁFÉSZ**

Galéria mint kőbölcső

Akkor most bontunk, vagy építünk? – kérdezte a kiállítást megnyitó Zágorhidi Czigány Csaba tanácsnok.

Nos, a költői kérdésre egyet válaszolhatunk. Sem egyik, sem a másik. Hisz a résztvevők akaratára és együttes szakmai ereje is kevés ehhez. Azt majd elvégzik azok, akik az új létesítmény, a 270 fős színházterem, galéria és konferenciaterem közbeszerzési pályázatát elnyerik. A galéria kapcsán pedig el kell oszlatni egy félreértést. Mert e pár foknyi grádicson feljutva, időről-időre szemlélve a tenyéymű munkákat (nagyobb méretek elhelyezésére a kis rálátás miatt) gondolni sem lehetett. Kvázi a faépítmény mindennek jó, csak galériának nem. Amely amúgy belsőépítészileg egy kis szobai galériának felel meg.

A polgári társadalmakban meglévő galériák funkcióját pedig egyáltalán nem töltheti, tölthet be. Galériáról ugyanis csak akkor beszélhetünk, ha a kiállítóterben rendszeresen bemutatkozó alkotók munkáinak értékesítése is megoldott. Ez feltételezi a galériás tevékenység másik pólusát, a vásárlóerőt is. A művház galériák egyfajta igényként jöttek létre, épp az előbb említett funkciót célozva meg. Amiből azonban galériás tevékenység a megyében sehol nem lett. Ezt a szerepet a megyeszékhelyen és más városokban létrejött és ma is működő kisgalériák töltik be, üzleti és művészeti alapon. Bérlet, fenntartás, művek kiállítása, utaztatása, meghívók, prospektusok készítése, beharangozás, reklámozás, nem kevés költséget igényel, s akkor még nem is szőltünk a nyitva tartás és forgalmazás más kockázatairól és az üzletvezetés anyagi áldozatáról. A művelődési galériák egyfajta kvázi-galériák, a szakmai összefogásnak köszönhetően kiváló bemutatkozási lehetőséget biztosítanak évtizedek óta az amatőr képzőművészeknek, művész-tanároknak, de a profi képzőművészeknek is. A művház galéria, képletesen szólva olyan kőbölcső, amelyben ugyan lehet megpihenni, ám aligha ígér könnyű álmot.

A megye művelődési intézményeiben szinte mindenütt van „galéria”, vagyis kiállító tér. Közülük van, amelyik puccosan galériának is nevezheti magát. Közöttük némelyik megfelel a képzőművészeti alkotások, fotók, tárgyak korszerű kiállítási követelményeinek – kellő rálátás a művekre, kifogástalan fehér (tiszt) fényű világítás, csillanás-mentes tárló, kellő alapterület és falfelület, vagyis valóban galériának tekinthető, ám ezek száma igen csak kevés. Ilyen a Galéria Arcis Sárváron a várban, Celldömölkön a Kemenesalja Művelődési központban, Szombathelyen az MMIK galériája (az első emeleti folyosón a Médiium Galéria már épp hogy megfelel ennek az elvárásnak), Bükön, Répcelakon a művelődési ház galériája, a teljesség igénye nélkül.

Mint rendszeresen kiállító alkotó tudom, hogy az elhallgatásnál csak az rosszabb, ha arra alkalmatlan helyen kell megmutatni az alkotásokat.

Ha a mű és alkotója, valamint vevő vagy néző hármására gondolunk, akkor elmondható, hogy ez a galériás tevékenység, Magyarországon még mindig gyermekcipőben jár. Leginkább a vásárlóerő hiánya miatt. (Budapest és a megyeszékhelyek ez alól is kivételek.) Esetünkben jó szándékkal inkább azt mondhatjuk, hogy volt egy nemes szándék, amely a műveket új kontextusban mutatta meg. Ezen az égbe vívő építményen, amelyet jó tíz éve emeltek a bejárat központjában, s amelyen többszörösen is emelkedett állapotba kerültek az alkotások (elsősorban a kisméretűek), e többszörös mimézis következtében sokszor át is lényegültek, annak illúzióját keltve, hogy valóban galérián vagyunk. Ami építészileg igaz is volt (s még néhány hétig) igaz is lesz. Úgy is mint Castrum Galéria, úgy is mint beltéri galéria.

És itt térhetünk vissza a filozófiai, mondhatni költői kérdésre, hogy akkor most építünk, vagy bontunk. Azt hiszem, most majd bontanak, hogy ezt a régi illúziót felváltja egy új, egy korszerűbb, s jó másfél év múlva átadja helyét egy olyan konstrukciónak, amely szerves részét képezi az új épületnek, s amely teljesíti majd a 21. századi galériák elvárásait is. Olyan galéria lesz, amely étlátható és körüljárható kiállítóterben fogad majd alkotót, műveket, tárlatlatogatókat és műpártolót. S akkor azt is elmondhatjuk, hogy a galéria itt cseperedett fel, összeüleinek bölcsőjét a csodálatos bolthajtású, vedlett falú Folyosó Galérián ringatták, édesanyját pedig ezen a lépcsős, grádicsos faalkotmányon, amit Castrum Galériának nevezünk. Ennek egyik soha be nem épített léccét most szimbolikusan szétfűrészelte az egykori építő, Erdei Feri (közismert nevén Hacsek) és Németh Zsolt polgármester. Feri annak idején a tervek szerinti építés egyik főszereplője volt, tíz évvel ezelőtt.

A március 15-én rendezett kiállításon pedig ott szorongtak a kiállítók a lépcsőn, összeállva egy autentikus, utolsó felvétellel, akár egy nagy színtársulat. Majd világmegváltó beszélgetésben azt taglalták, milyen jó is volt itt Vasváron kiállítani, s milyen nehéz is ma alkotónak lenni. Kár, hogy a legnagyobbak, az igazán profik, távol maradtak erről a találkozóóról. S az is jó lett volna, ha személyes jelenlétükkel is kitüntetik e fórumot azok, akik annyit bábáskodtak (és zsúriztek) a Castrum Galéria érdekében: Tóth Csaba festőművész és Rasperger József kiállítás-szervező grafikus.

Azok, akik a 10 év alatt kiállítottak, mintegy 150 kiállítóról van szó, s akik ezen a március 1-i délutánon, azok meglepetésben részesültek. Gesztus értékű ajándékot vehettek át a jubileumi kiállítás rendezőitől, Gergye Rezsőtől és Rajner Ágotától. Egy Castrum Galéria Vasvár 1995–2005 feliratú, fehér, mondhatni Tóth Menyhért-fehér színű csészécskét.

–sok –

Kínai üzlet a Zöldfában?

Többen kérdezték a városban. Hallottad? Kínaiak veszik ki a Zöldfát. Akkor lesz ázsiai konyha, meg étel? – kérdeztem vissza. Fogalmunk sincsen róla – válaszolták. A hír után eredtünk, s megkérdeztük a Vasvár és Vidéke Áfész ügyvezető-elnökét, Sipos Tompa Jánost, mi igaz a hírből?

Igen, a hír igaz – kezdte tájékoztatóját az áfész első embere. De nem étterem, hanem üzlet lesz a Zöldfában. Ennek oka prózai – fogalmazott Sipos Tompa János. Mint tudott, a zöldfa 1997 óta üresen áll. Az áfész és az önkormányzat együttesen is erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a tradicionális étteremben, a Zöldfában továbbra is melegkonyhás étterem létesüljön. Ám a pályázatra nem volt megfelelő jelentkező. A Vasvár és Vidéke Áfésznek így is költeni kellett a létesítményre, bár egy fillér bevétel nem volt abból. Kulturális rendezvények házigazdája volt a Zöldfa, télen pedig temperáló fűtéssel lehetett megóvni az enyészettől. Akiknek odaadtuk, tőlük soha egy fillért nem kértünk. Ezt az áfész amolyan kulturális mecenatúrájának tekintette.

De kettős nyomás alatt vagyunk – fogalmazott Sipos Tompa János. Egyfelől a gazdaság szorít bennünket, a megváltozott piaci viszonyok, másfelől pedig a sok-sok kereskedőház is itt van. Így hát a bevételről, amit a Zöldfa kiadásával szerezhettünk, nem mondhatunk le.

Ha nem ezt veszik ki a kínaiak, akkor más üzletet bérelnek, ami azt jelenti, hogy kereskedelmi tevékenységükkel továbbra is itt lesznek a városban, s elesünk a bérleti díjból származó bevételről is. Ám igen szigorú feltételekkel kötöttünk szerződést a kínai féllel. (ők bérlik az áfész régi ABC-jét is, tudtuk meg az ügyvezető-elnöktől). Ha jelentkezne egy bérlő, aki a Zöldfában melegkonyhás éttermet nyitna, azt neki adnánk, mert az étterem minden mással szemben prioritást élvez.

Ám látni kell, a gazdasági környezet nagyon megváltozott. Csak egy példát említenék: Március 22-től az utcán már mozgó árus önkormányzati engedéllyel árulhat friss kenyeret, számos üzletház is itt van Vasváron, ezért a megváltozott gazdasági helyzethez kénytelenek vagyunk úgy alkalmazkodni, hogy a Zöldfát jelentős bérleti díj fejében kiadjuk, s ott áprilistól kínai üzlet lesz.

Ám a prioritás – hangsúlyozta többször is az ügyvezető-elnök – nem változott. A Zöldfában hiszi és reméli, hogy egyszer valóban étterem lesz. Ezért a határozatlan idejű szerződés a bérlővel, amely 3 hónapos felmondási időt tartalmaz.

–sok–

Magyar Golgota – 1945

Fellángolt megint a vita a közéletben, hogy hatvan évvel ezelőtt vajon felszabadítottak, avagy megszálltak-e bennünket az oroszok? Negyvenöt éven át hirdették a hatalmon lévők, hogy a dicsőséges Vörös Hadsereg katonái vérüket hullatva megszabadították hazánkat a fasizmus igájából, egy új, emberibb világot hozva el nekünk. Mindezt annak rendje módja szerint meg is ünnepeltették minden április 4-én. Kipirult arccal szavaltak az iskolások a hős szovjet felszabadítóról, aki mosolygva int a pincében kucorgóknak: jöjjenek már bátran elő a napfényre, hiszen lám eljött a felszabadulás. Az örömhír hozója – a fáma szerint – karjába veszi az éhező és félelemtől reszkető kisgyereket, s cukrot ad neki.

Szép és megható mese. Kár, hogy odahaza – sokan – egészen másféle mesékről is hallottunk azoktól, akik tanúi voltak azoknak a sorsdöntő napoknak.

Nyilvánvaló, hogy az életét bujkálva mentő üldözött ma is joggal érzi, hogy ténylegesen felszabadult, ám az ország egésze csupán elszenvedője volt egy – véres háború közepette zajló – brutális uralomváltásnak. Az egyszerű nép úgy élte meg hatvan éve ezt, hogy egyik embertelen diktatúra helyett egy másik hasonlót kapott a nyakába. Különösen szimbolikus értelmet nyer mindez Vasvár környékén, hiszen 1945-ben éppen húsvétkor szakadt rá az ég az itteniekre. Krisztus szenvedéstörténete egyúttal a hegyháti nép szenvedését is magában hordozta.

A hatvan évvel ezelőtti húsvétra emlékezve három naplórészletből idézünk. Kendőzetlen őszinteséggel mutatják meg, valójában mi is történt itt akkor? Közülük ketten egyházi személyek voltak, a harmadik egy civil fiatalember. Ő az egyik közeli faluban a Katolikus Legényegyletnek volt a vezetője. Nincs okunk kételkedni a szavukban, mert azonnál frissiben jegyezték le a történeteket, s nagy köztisztelőnek örvendek saját településükön. Mivel e feljegyzéseket még senki nem publikálta nyilvánosan, íróikra csak jelzésszerűen utalunk. Nem a személy a fontos, hanem maga a megélt esemény.

S. K. kámi plébános naplójából:

„Március 18-án Szálasi Ferenc nemzetvezető Németországban kiképzett Hunyadi legionisták bevetését igéri meg Rábahídvégen. Itt járt országmentő útján. Be is vetették (őket), meg is adták magukat hamarosan egy szálig. A front hosszú vonalon (a veszprémi fronton) megszakadt, az ellenséges csapatok özönlése megkezdődött...

Szerencsére a háromnapos nagybőjti triudumunk 3 nappal előbb fejeződött be. A hívek így tiszta lélekkel készülhetnek a viharos napokra. Ahol elmaradt a húsvéti szentgyónás, és áldozás, ott ... nem nagyon tudtak eleget tenni az Egyház parancsának...

Egyre jönnek a magyar menekülők, katonai alakulatok, civilek. Csodálatos, hogy a műút le nem szakadt. Megdőböntő ez a visszavonulás... A templom úgy rengett ablakaival együtt, mintha földrengés lett volna...

Március 25-én – Virágvasárnap – az ünnepélyes szentmise alatt a nagy ideges nyugtalanságra való tekintettel már a passiót sem énekelte a kar. Délután a litánia idején már az egész község talpon volt. Mindenki azt kérdezte néma tekintettel: mi lesz? Erre én sem tudok felelni... Este a községre 9 bombát dobtak le. Egy német katona súlyosan megsebesült, egy tehénnek életébe került ez a nap. Több ház megrongálódott...

Március 26-án... egy német őrmester (mikor nem voltam itthon) kölcsönkérte lovamat, kocsimat, és elvitte örökre mint háborús ajándékot. Házvezetőnőm jobb ruháit is – német katonák – magukkal vitték. Szegény bánatos és vigasztalhatatlan. Nagykedden... katonák, civilek, menekülők, átutazók serege tért be hozzánk (a plébániára). A község lakói a szőlőhegyekbe vonulnak ki. Este lefekvés előtt 9 óra tájban repülőátadás érte Szombathelyt...

Éjjel harcokozik özöne vonult vissza falunkon, reggelre azt gondoltuk, ez a vidék már az éjjel elesett. Március 28-án – Nagyszerdán – a templomban elmondtam a szentmisémet és a Sanctissimumot (Oltárszentséget) átvittem a Bezerédj-kastélyba. Egyik antik szekrényben készítettünk méltó helyet az Úrnak...

Március 29-én éjjel után 11-kor nagy recesség, ropogásra ébredtem. Nagy villanást láttam. Por, füst, lőporszag, törmelékek voltak a szobámban. A plébánia ház előtti konyhakertjében négy bombatölcsér tátongott. A ház... megsérült, a lugast, gyümölcsfákat összeszedta a robbanás. Ez a nagycsütörtöki éjszaka eszembe juttatta a kálvária minden szenvedését... A sekrestyébe mentem át, itt sem volt maradásom, mert a golyók nagyon süvítettek. Lementünk a plébánia pincéjébe... Reggel 7 óra körül csendben a Bezerédj-kastély egyik szobájában elmondtam a szentmisét... A németek szerettek volna (tőlem) egy 50 literes hordót tele borral elvinni. Az egyik marcona német katona elhatározta, hogy (ezért) végez velem. Én látva a veszélyt, eltávoztam a plébániáról. Három jólelkű aszszony jobb ruháimat összeszedte, hogy biztonságba helyezze. 11 óra tájban a Bezerédj család tagjaival – nyolcan – lementünk a kastély nagy pincéjébe. Imádkoztunk, féltünk, aggódtunk. Fél egykor becsapott az akna, a kastély verandájának üveglapjait bezúzta. 2 óra tájban a német arcvonal visszavonult.

3-3-kor... felmentünk, három kicsi orosz állt ott. A középső... meghajolt és magyarul azt mondta: Papa, mama, megjöttek az oroszok! Sz.-né kisleányát ölbefogta és megcsókolta. Azután jött az orosz sereg. Tiszt, altiszt,

közlegény volt elég. Bor, bor, ismét csak bor. A Bezerédj nagypince szenvedett is ezekben a napokban...

Öt óra tájban jön az orosz rendőrség. Az egész kastélyt lefoglalják.

Az öreghegyen nagy szerencsétlenség történt. A németektől kilőtt akna egy nagyobb embercsoportot talált. (13 halottja lett a szörnyű tragédiának – szerk.)

Március 30-án szomorú nagypéntekre ébredtünk. Özönlöttek a megszálló csapatok, nekiesetek a parkban lévő gyönyörű fenyőfákknak, vágták, döntötték azokat. Egyik fa a ház zsindeletét verte le, másik a zsulat vágta agyon. Kímélet nem volt. A lelkünk belesírt és megrendült, amikor láttuk a pusztulást. Ezekből... készültek a Rum felé vezető hidak. Este 7-kor csendben elvégeztem a kastély egyik szobájában a nagypénteki szertartást. Jöttek a vizitáló orosz katonák, akik mind kerestek valamit. Legjobban az órának, cigarettatárcának és arany, ezüstnek örültek. Nagyszombaton reggel – miután (ismét a szobában) csendben elvégeztem a szertartásokat és a szentmisét, engedélyt kértem az orosz őrnagytól, hogy az öreghegyre menekült híveimet meglátogassam. Megadta, de háttal tárgyalt velem, rám se nézett...

Mikor híveim (a hegyben) megláttak, tódultak felém. Volt üdvözlés, hálálkodás, elbeszélés az átélt rémnapokról... Bevert fejű férfiakat, legényeket láttam, akik az asszonyokat, s leányokat védelmezték. Bátran helyt álltak... (Egyik pincénél) jól megborotválkoztam a szent Húsvétra, mert borotvát is elvitték. Rábírtam híveim egy részét, hogy visszatérjenek a faluba... Egy marcona orosz hadnagy szemrebbenés nélkül lövöldözte le a velünk visszatérő ebeket. A plébánialakba... kóbor oroszok jöttek. Azok elől sikerült még néhány értékes holmit magammal vinni. Este 7 körül a kastélyban kitett Oltárszentség előtt csendben elvégeztük a feltámadási szertartást. Harangzúgás, néptömeg, Halleluja nélkül is Húsvétunk lett, de milyen? Húsvét vasárnapján nagymisé is mondtam volna, de egyetlen lélek sem jelent meg azon. Mind robotoltak, kényszermunkát végeztek... A leányok egy részét a malomban, a garatban rejtegették...

Megerkeztek a fosztogató csapatok. Vittek órát, pénzt. Egyik este belöktek az egyik szobába, mellettem egy arasznyira a falba lőttek. Megmotoztak, és jött sorra a következő áldozat. Furkós bittal hajtottak bennünket az egyik szobából a másikba..."

Ugyanezen szomorú napokról jegyezte fel egy domonkos szerzetes Vasváron a következőket:

A nagyheti szertartások Vasvár ostroma és az orosz megszállás miatt teljesen elmaradtak.

Az oroszok nagypénteken éjjel nyomultak be – több felől a városba. Bevonulásukkor megkezdődött az ilyenkor szokásos szabad rablás... A templom bejárata előtt lévő üzlete-

ket feltörték, s a cipész üzletet – ahol készáru kereskedés is volt-felgyújtották, s az egész épület tetőtől leégett. Egy nőt az óvóhelyről kivittek, s megbecstelenítettek... Húsvét napjaiban üres volt a templom, senki sem mert különösen a nyilvánosságára jönni...

Legyőzött ország vagyunk...teljesen szegények leszünk, szegény mindenéből kifosztott ország...

Egy Vasvár közelében fekvő falu Katolikus Legényegyletének vezetője – egyszerű, keresetlen, de őszinte szavaival – ezt írta a naplójába:

„A nyilasok büszkén, gőgösen átvették a mi kis helyiségünket... és eltulajdonították a benne lévő KAL-mozgalom tárgyait is. A jelvényünket levették, félre dobták, helyébe nyilas jelvényt tettek, a mozgalmi könyveinket elégették... Nyilas indulókat énekeltek, az ifjúság köszöntése megváltozott. Adjon Isten helyett Kitarítás !!! De a mindenható nem engedte, hogy sokáig így köszöngessenek !...Ennek a pártnak az élete hasonlít ah-

hoz a maghoz, amely a kősziklára esik, de mivel nedvet nem kap, gyümölcsöt hozni nem tud és elszárad.”

1945. március 28-án az orosz megszállás ideérkezésekor teljesen végetért, de talán még most százszor nagyobb veszedelem jött a magyar nemzetre nézve. Keserűen kell visszagondolni azokra az időkre, mikor az orosz túlerő feldúlta az egész országot. Ekkor éltük talán a Jóisten legnagyobb csapásait, és a történelem legsúlyosabb korszakát...Sok testvérünk esett áldozatul vagy messze idegenbe hurcolták el (őket), még manapságig sem tudunk sokukról. A borzalmas felszabadítás után megkezdődött az embergyűlölet, a nemzet öt pártra szakadt széjjel... A nemzet most sem tanult a széthúzás hibáiból...!

1945 tragikus húsvétjának legfőbb tanulsága tehát, hogy nincs jó és rossz háború, csak rossz háború van. Nincs jó és rossz zsamokság, csak rossz és sátáni van. Nincs jó és rossz hitgyalázás, csak rossz. És hogy bármely szenvedés, meg-

aláztatás közepette is vannak hitvallók. Hogy soha ne adjuk fel, bármely reménytelen is a helyzet. Hogy mindig van újrakezdés. Mert a Nagyhét szenvedéstörténete a Feltámadás örömhírévé is magában hordozza. „A feltámadás az elveszített élet kezdete.”

Befejezésül egy záró részlet a kámi plébános 1945-ös naplójából:

„A megszállás óta május 31-én tartottunk először ünnepélyes körmenetet. Ez volt az úrnapi körmenet. Umbella nélkül tartottuk, mert umbellánk szép selyemanyagja áldozatul estt a pusztító háborúnak. Autókerekeket olajoztak vele. Piros rúdjai szerencsére megmaradtak.

Sok nép volt. A sátrak a szokott helyükön voltak felállítva...”

(Köszönet Szigeti Tibornak, aki a naplórészletek közlését lehetővé tette. A szöveghez a szükséges rövidítéseket, és értelemzavaró írásmódbéli (kiseb) javításokat leszámítva hűek maradtunk.)

– aus–

Jövök! Régi-új károsító: a gyapjaslepke

2004 tavaszán riasztó hírek, megdöbbentő képek jelentek meg a Balaton-felvidékről és a Déli-Bakonyról. Devecser, Sümeg, Zánka és Balatonfüred tölgy, cser és bükk erdeit a tömegesen elszaporodott gyapjaslepke hernyók tarra rágták. Nem kímélték az üdülőkörzete-

ket, és nagy riadalmat okoztak a lakosság körében is. A hím egyedek szürkésbarna, füstös színűek, látványosan nagy fésűs csápot viselnek. Ennek segítségével érzékelik a nőtények által kibocsátott csalogató anyagokat, a

szexferomonokat. Ezek tudnak repülni, míg a nőtények nem. A nőtények a hímeknél jóval nagyobbak, piszkos, sárgásfehér szárnyuk van. A potrohukon vastag, okkersárga, gyapjas szőrzetet viselnek, amit a lerakott peték beborítására használnak. Rajzásuk, tömeges megjelenésük július–augusztus hónapokra tehető. Ekkor a röpke hímek, fésűs csápjakkal érzékelve a nőtények közelségét, megtermékenyítik azokat. Ezt követi a peterakás a fák törzsére, ágaira, de tömegszaporodás esetén az épületek falára, oszlopokra stb. is. Egyegy petecsomóban 100–1000 pete található. A peték 1 mm átmérőjű, sötét, fémesen csillogó gömböcskék, amelyet a petéző nőtény a potrohán lévő szőrrel fed be. Ilyen állapotban telelnek át. A kis szőrös hernyók általában április végén, május elején kelnek ki. Alapszínük

sötét szürkésbarna, fejük feketén tarkázott. A 7 cm-re is megnövő hernyó hátán 5 kék és 6 bordó szemölcs pár van. A szőre érzékeny bőrrűken, leginkább kisgyermeken, viszketést, bőrpírt, elvéve hólyagokat is okozhat. Orvosi kezelést nem igényel, magától is elmúlik! Felmásznak a fák koronáiba, és elkezdik pusztító táplálkozásukat. A már említett fafajokon kívül kedvelik a fenyőféléket, a gyümölcsfákat, de megél a szőlőn, a közterületi díszfákon, díszcserjéken is.

Ezt tapasztaltam az elmúlt év tavaszán a szajki tavak környékén, ahol annak

ellenére, hogy korábban lerakott petecsomókat nem találtam, mintegy 170 hektár csemetés- és idős erdő lombkoronáját megrágták. Felvetődik a kérdés: Hogy került oda? Mivel a nőtény lepke nem tud repülni, nem tud máshova petecsomókat lerakni, csak oda, ahol lepkévé vált, nem maradt más hátra, a hernyók „repülnek”!

Nem szó szerint, de valóban. A hernyók egész fejlődésük alatt képesek ún. selyemszálat képezni. Ez egyrészt a természetes ellenségek ellen való védekezés egyik formája. A hernyó veszély esetén a selyemszálon „ledobja” magát az ágról, és a veszély elmúltával pedig visszamászik.

Másrészt ezzel a szállal és szőreik segítségével a fiatal hernyók nagy távolságra, akár 30–40 km-re is, „elrepülhetnek” kikelési helyükről.

A kifejlett hernyók júniusban az ágakon, fatörzseken bebábozódnak, és 2–3 hét múlva a sötétbarna bábokból kelnek ki a lepkék. S kezdetét veszi a már említett rajzás, majd peterakás. Erőteljes terjeszkedő képességét már mi is megtapasztaltuk. Szajk térségében már 300 hektáron, változó mennyiségben, lerakta petéit. A Balaton-felvidéken tapasztaltak alapján idén környékünkön 700–800 hektáron várható a hernyók károsítása. Az erdő regenerálódásra képes, amit a kedvező időjárás csak fokozhat.

A védekezés költséges. 10–12 ezer Ft-ba kerül hektáronként. Ezért erdőterületen csak indokolt esetben (lakott terület, csemetés, értékes állomány) kell a már létező környezetkímélő szerekkel védekezni. Kiskertekben, lakott területeken, ahol a lerakott petecsomókat kézzel össze lehet gyűjteni, össze kell gyűjteni, és meg kell semmisíteni. Ezzel lehet mérsékelni a terjedését.

A gyapjaslepke 7–8 évenként tömegesen megjelenik erdeinkben. Ilyenkor kellemetlenséget és károkat okoz. A kellemetlen hatásokat, illetve károkat bizonyos határokon belül lehet és kell is mérsékelni. Ezt követően pár évig nem találkozunk vele!

Galambos István

Diabetes klub

**Vendégünk volt Dr Ferenczi Judit
szemész Főorvos Asszony**

A diabeteses retinopatia a cukorbetegség leggyakoribb szövődménye, amely a szem ideghártyáját, a retinát károsítja a látást veszélyezteti. A diabeteses retinopatia a szerzett vakság leggyakoribb oka.

A diabeteses retinopatia kialakulása szempontjából legfontosabb a betegség időtartama: 710 éve fennálló diabetes esetén már számolni lehet retinopatiával. Nem ritka, hogy a beteg még nem is tud diabeteséről, de a retinán már láthatók a jellegzetes elváltozások. Ilyenkor éppen a szemészeti vizsgálat derít fényt a cukorbetegsége.

A szemgolyó elülső részén két hártya látható: Az áttetsző szaruhártya és a fehér színű, átlátszatlan inthártya. A szemgolyó falát három burok alkotja: a külső burkot a szaruhártya és az inthártya alkotja, a középső burok az érhártyából, a sugártestből és a szivárványhártyából áll, a legbelső burok pedig az ideghártya /retina/. A burkok körülveszik és részben elválasztják egymástól a szemgolyó részeit. Az üvegtest a szemlencse és a retina között helyezkedik el. A szemlencse és a szaruhártya közötti üreget a csarnokvíz tölti ki, s a szivárványhártya elülső és hátsó szemcsarnokra osztja. Az érkező fény a szaruhártyán megtörik, majd fényingert idegi jellé alakítja át, majd a látóidegeken keresztül az agyba küldi. A retina jelenti a kapcsolatot a szem és az agy között.

A retinopatia tünetei a beteg számára észrevétlenül alakulnak ki. Nincs fájdalom, nincs szemgyulladás vagy homályos látás, ami figyelmeztetne. A kezdeti tünetek látásélesség csökkenés, úszó homályok gyakran átmenetiek, néhány óra alatt megszűnhetnek, majd visszatérnek. A vércukorszint megfelelő beállítása és kontrollja a szövődmények késleltetése, illetve lassítása szempontjából alapvető jelentőséggel bír.

A retina ereinek károsodása miatt az érfal helyenként buborékszerűen kiboltosul, ezt mikroaneurizmának nevezük. A betegség előrehaladott szakaszában a retinán új erek képződnek, ezek az erek gyengék, törékenyek, üvegtesti és retina vérzések jönnek létre.

A betegség kezelése gyógyszeres, ill. lézerkezelés, aminek során a retinát érő nagy energiájú lézertérfénysugárral összeégetik az ereket, gátat vetve ezzel a látást veszélyeztető vérömlenyek kialakulásának.

Szeretnénk megköszönni Főorvos Asszonynak az érdekes előadását, az érdeklődőknek a részvételt.

Legközelebb vendégünk lesz Dr Dobos Jenő belgyógyász főorvos úr.

Találkozunk legközelebb április 5.-én kedden 18 órakor a szokott helyen.

Dr Kránitz Zsuzsa

A gyerekek zsebpénze

Ellenzéki kezdeményezésre „Lendületesen lefelé a lejtőn, avagy nagy bajban az önkormányzatok” címmel politikai vitanapot tartottak a minap a parlamentben. Ízeire szedve a finanszírozás témáját, kormányparti és ellenzéki politikusok érveltek a rendszer kiválóságáról, vagy éppen tarthatatlanságáról. Elhangzott olyan állítás, mely szerint lehetne ugyan busásabb is a települések kormány által folyósított appanázsa, de a rájuk rótt kötelező feladatokra éppen elég. Ezzel szemben mások vészharangokat kongattak, iskola és óvodabezárásokról, munkahelyek megszűnéséről, elbocsátásokról beszéltek.

Németh Zsolt – térségünk képviselője – is megszólalt a vitában, és egy érzékletes példával élt a kormány „több pénzt az önkormányzatoknak” szlogenjával kapcsolatban. Mint mondta, fia számára meghirdette a „több pénzt a gyerekeknek” programot. „Ezért föl-emeltem 20 ezerről 22 ezer forintra a zsebpénzüket. Persze nem ám csak úgy, ebben vannak kötelező feladatok: meg kell venni a bérletet, be kell fizetni a menzát, és a többi. Most

viszont kitaláltam, amellett, hogy egy kicsit zárolok is belőle, beiratom a gyereket még külön angol órára, ennek az ára 4 ezer forint. De ezek a háládatlan kölykök meg jönnek tiltakozni, hogy miféle dolog ez, hogy a múlt évben 20 ezer forint volt, most igaz, hogy 2-vel meg-emeltem, de 4 ezer az angol különóra, 18 ezer marad csak...”

A képviselő még hozzátette: a kormány is így van, mikor arról beszél, növelte az önkormányzatoknak adott forrásokat. Rádásul idén már ez sem áll, mert például éppen a Vasvárhoz hasonló (kisvárosi kategóriájú) településeken csak a feladatok mennyisége – s vele együtt a működési kiadás nagysága – növekszik, míg az állam által adott „appanázs” gyakorlatilag változatlan. Sőt, ha zárolt összeget levonjuk, akkor még annyit sem kapa város az államtól.

Ezért kellett itt is a tavalyi tervezett működési főösszeg alatt tervezni a költségvetést, melynek árát az intézményi leépítésekkel kell kénkeservesen megadni.

–aus–

Megyei elismerés a Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítványnak

Vas Megye Önkormányzatának Közgyűlése nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából kitüntető elismerésben részesítette Rózsás Miklóst, a Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítvány ügyvezetőjét.

A kitüntetés átadására 2005. március 15-én, Répcelakon a Vas Megyei Közgyűlés ünnepi ülésén került sor. A jeles alkalomból beszélgettünk Rózsás Miklóssal.

– **Gratulálunk! Kérem, mondja el, milyen kitüntetésben részesült, mit takar az elismerés?**

– Vas Megye Önkormányzatának Szolgálatáért Szociális Tagozata elismerését kaptam meg, melyet a Vas Megyei Közgyűlés elnökének, Markó Péter Úrnak levele alapján: "azoknak a személyeknek juttat a Vas Megyei Közgyűlés, akik a közjó, Vas megye településeinek, közösségeinek javára eredményesen tevékenykedtek,

munkájukkal áldozatkészen szolgálták a megye fejlődését, és emberi hozzáállásukkal kivívták környezetük megbecsülését". Az elismerés nagyon meglepett, hisz a szociális szolgáltatások területe nem sok sikerélményt tartogat a benne dolgozók részére. Bár mi, a Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítvány munkatársai jól tudjuk, hogy szolgáltatásaink minőségi működtetése, és mellettük a sikeres fejlesztési programok menedzselése mennyi munkával jár, annak külön örülünk, hogy ezt Vas Megye Közgyűlése is figye-

lemmel kíséri és értékeli. Ezúton ragadnám meg az alkalmat, hogy megköszönjem az alapítvány kuratóriumának szakmai vezetését, minden munkatársam kitartó munkáját, és köszönöm partnereink együttműködését.

– **Köszönöm a tájékoztatást, és további sok sikert kívánok az alapítvány jövőbeli szolgáltatásaihoz, fejlesztési programjaihoz.**

Hírek

(Fotó: Sipos Károly)

A **Kenderke** ismét óriási sikert aratott a Sopronban március 12-én megrendezett Tavaszcímű Fesztiválon, ahol a csoport nemcsak a közönség, de a zsűri tetszését is elnyerte.

* * *

(Fotó: Pál Katalin)

A **Gyermek és Ifjúsági Önkormányzati** választás lezajlott. A város ifjúsági polgármestere Pintér Lilla lett. Bővebben a következő számunkban tudósítunk. A kép a választáson készült.

* * *

Táncterme lesz az iskolának!

Óriási szülői összefogásnak köszönhetően az egyik nem használt terem felújították, rendbehozták, berendezték a művészeti iskolások szülei az általános iskolában. Az új terem ünnepélyes átadása április végére várható.

Húsvéti miserend

A katolikus egyház legnagyobb ünnepei közé tartozik Húsvét, Krisztus feltámadásának ünnepe. Március 26-án, szombaton este 3/4 5-kor kezdődik a szentmise, ezt követően este 6-kor feltámadási körmenet. Másnap, március 27-én a vasárnapi szentmisék rendje: reggel 7-kor, délelőtt 9-kor, és este 6-kor. Húsvéthétfőn szentmise reggel 7-kor, délelőtt 9-kor és este 6-kor.

Kismátfán húsvéthétfőn délelőtt fél 11-kor lesz szentmise.

Felhívás

2005. április 12-én (kedd) 12.00 órától 16.00 óráig **ingyenes zöldhályog szűrést** tartanak a szemészeti szakrendelésen (Vasvár, Alkotmány u. 8.).

Várjuk az érdeklődőket.

Hirdetési díjak 2005-ben

- Lakossági apróhirdetés 5 szóig: 920 Ft
- Kerettel kiemelt apróhirdetés: az előző pont szerinti összeg plusz 920 Ft
- Üzleti apróhirdetés vastag szedéssel: 100 Ft

HIRDETÉSI FELÜLETEK

- 3 x 5,5 cm 1.900 Ft
- 8 x 5,5 cm 3.900 Ft
- 11,5 x 11,5 cm 13.000 Ft

Szerkesztett, írt reklámanyag, PR-anyag szerkesztése, írása, fotózása egyedi megállapodás alapján.

Vasvári Színi Egylet hírei

A márciusi nemzeti ünnepünkhöz kapcsolódóan a Vasvári Színi Egylet szervezte a Hazza Szép sorozat újabb összejövetelét 2005. III. 11-én a Vasvári Zeneiskolában.

A résztvevő közönségnek rendkívüli élményben volt része. Buda Ilona népdalénekes dalait hallhattuk. Legújabb CD-nek a dalaiban gyönyörködhettünk, sőt mesélő kedvről is élményt szerezhetett a hallgatóság, hisz székely történeteket mesélt.

Mátyus Alíz a kiváló szociológus, falukutató is vendég volt és műveiből olvasott fel Tóth Zsóka előadóművész. Lehetne keseregni, hogy ilyen művészek fellépéséhez képest kevesen voltak, ám semmi ok erre.

Nagyszerű az, hogy egyre több szerveződéshöz kapcsolatai révén értékes művészeket Vasvárra. Biztatni kell és örülni a kezdeményezéseknek.

Megkérdeztük Mancini nénit a nyugdíjas klub egyik tagját a rendezvényről.

– Örülök, hogy hallhattam Budai Ilonát.

*Minden kedves
túratársunknak
kellemes húsvéti
ünnepet kívánunk!*

**VVSE Természetjáró
Szakosztály**

Zenei versenyek Szombathelyen

Március 18-án, a furulyások megmérettetésével véget ért a „Sistrum” elnevezésű regionális zenei verseny -sorozat, melynek évről évre a szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola a házigazdája. A vasvári Zeneiskola idén a zongora és a furulya révén volt érdekelt.

Az eredmények:

Kovács Kristóf	furulya	tanára - Dévay Géza	ARANY minősítés
Hirschmann Anett	furulya	tanára - Dévay Géza	EZÜST minősítés
Baranyai Anna	zongora	tanára - Janzsóné F. Ilona	BRONZ minősítés
Drimmer Márton	zongora	tanára - Janzsóné F. Ilona	BRONZ minősítés
Kárpáti Eszter	furulya	tanára - Dévay Géza	BRONZ minősítés
Ouagueni Linda	furulya	tanára - Dévay Géza	BRONZ minősítés
Tóth Réka	zongora	tanára - Farkas Anikó	BRONZ minősítés
Elekes Péter	furulya	tanára - Dévay Géza	Oklevél
Lok Ibolya	zongora	tanára - Janzsóné F. Ilona	Oklevél

A verseny részleteiről áprilisi számunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.

Egy vita margójára

A Vasvári Újság legutóbbi számában tudósítás jelent meg a február 23-i testületi ülésen a vasvári fürdő helyzetéről lefolytatott vitával kapcsolatban. Bár a cikk valóban részletesen (helyenként a feleslegesség határát súrolóan) próbált beszámolni a vitáról, jónéhány valóban fontosnak minősíthető információ kimaradt, ami meggátolja, hogy a város közvéleménye kiegyensúlyozott képet kaphasson a történetekről.

A vita előéletéhez tartozik, hogy a képviselőtestület már hónapokkal korábban napirendre tűzte a fürdő helyzetét (akkor még a tulajdonos meghívása nélkül), mivel a 2004-es évben a fürdő nyitvatartása, illetve a fürdőben és környékén uralkodó állapotok tűrhetetlenek voltak. Ekkor fogalmazódott meg az a vélemény, hogy a fürdő működtetését az önkormányzatnak kell átvennie, amennyiben bizonyos feltételek teljesülnek. A feltételekkel kapcsolatban egyrészt megfogalmazódott, hogy a Szentkút Kft-nek az egyik medencét le kell fednie, másrészt – a magam részéről – javaslatként hangzott el, hogy a működtetés során keletkező várható veszteség arányában a város szerezzen tulajdonrész a Kft-ben. Pichovszky Antal, a fürdő tulajdonosa ezekre a felvetésekre 2004 decemberi levelében reagált, amiben kárhóztatta a város közvéleményét, amiért kritikák érik a Szentkút Kft-t, és egy több ponton is elfogadhatatlan szerződéstervezetet küldött a testületnek (kikötötte volna például, hogy amennyiben további kritika éri a céget, az alap lehet a szerződés rendkívüli felmondásához).

Ilyen előzmények után került sor a februári ülésen a fürdő vitájára, melyen a tulajdonos – a saját befektetéseinek méltatása mellett – közölte a testülettel, hogy a korábbi fejlesztési terveit magánéleti és üzleti gondjai miatt nem tudja megvalósítani, sőt még a működtetéshez sincs pénze. Ezzel együtt hozzájárul ahhoz, hogy a város átvegye a fürdőt üzemeltetésre, de továbbra sem érti, hogy miért éri kritika a céget, hiszen mennyit fektetett be a városban.

Nos, ezen a ponton elgondolkodtam, hiszen nyilvánvaló volt, hogy ennek az embernek még eddig soha senki nem tette világossá, hogy mi a probléma a cége tevékenységével kapcsolatban. Mindez azért érthetetlen a vasvári közvélemény számára, mivel a fürdő 1994 óta létezik és létrejötte óta óriási várakozás és még hatalmasabb ígérethalmaz övezte. A fürdő vezetői az elmúlt bő tíz évben mindent megígértek, ami a tündérmesékben fellelhető: négycsillagos szállodát, panziót, lovaspanziót, több medencét, víziparadicsomot, stb., stb.

A kezdeti lelkesedés után azonban hamar kiderült, hogy a fürdőtulajdonos Szentkút Kft nem óhajtja a korábban beígért nagyszabású fürdő - és szállodafejlesztéseit megvalósítani.

Ez a cég (sok más akkori vállalathoz hasonlóan) nyilvánvalóan arra szakosodott, hogy olcsó, de fekvésénél, vagy a benne rejlő gazdasági potenciál miatt hamarosan sokszorosára drágul ingatlanokat szerezzen és azokat a drágulás bekövetkezése után busás haszonnal értékesítse. A Szentkút stratégiája abban különbözött az 1990 körül Vasváron ingatlanokat szerző cégektől (pl. Tér és Forma Kft), hogy nem pusztán ingatlanspekulánsként, hanem szakmai befektetőként jelent meg a közvélemény és a város vezetése előtt. Ennélfogva arra is hajlandó volt, hogy a célul kitűzött ingatlanok (épületek, földterület, halastó) megszerzése érdekében látszatberuházásokat hajtson végre, melyek aztán valamilyen kezdetleges szinten megrekednek, általában külső okokra való hivatkozással. Ezen látszatberuházások tipikus példája a lassan tíz éve vegetáló vasvári fürdő is, melynek örve alatt a Szentkút Kft megvásárolhatta a Csónakázó-tó körüli legértékesebb területeket, a második halastavat és a városban több ingatlant is (többek között a volt Magyar Király fogadó épületét). A mindenkorai városvezetés – számomra érthetetlen módon – végig asszisztált a Szentkút Kft ígéreteihez, több esetben nyíltan sajtóközösséget vállalva a köztudottan pénzügyi gondokkal küzdő cég egymásra licitáló valószerűtlen bejelentéseivel. (Ennek legszámalmasabb példája 2000-ben volt, amikor a milleniumi év lázában égvé félmilliárd forintos beruházás keretében termálszálloda és újabb medencék 2003-ig történő megépítését jelentették be.) A város lakosságát természetesen nemcsak a Szentkút Kft beváltatlan ígéretei, nemcsak az ezzel kapcsolatos önkormányzati kritika hiánya irritálta, hanem az is, hogy 1998 és 2002 között a térségben számos fürdőfejlesztés történt állami támogatással és olyan közeli városok is színvonalas fürdőhöz jutottak, amelyek nyilvánvaló konkurrenciát jelentenek Vasvárnak (Zalaegerszeg, Zalaszentgrót, Kehidakustány).

A tulajdonos mindezzel láthatóan vagy nem volt tisztában, vagy nagyvonalúan elfeledkezett róla. Jómagam mindazonáltal joggal várhattam el, hogy a testület tagjai egy emberként fogják emlékeztetni minket. Ebben a várakozásomban azonban csalatkoznom kellett. A képviselői kérdések és vélemények alkalmával a képviselők többsége meg sem szólalt, vagy ártatlanak tűnő kérdéseket, véleményeket fogalmazott meg, illetve naív bizakodásának adott hangot (bízunk benne, hogy most összefogva majd sikerül, jobban is lehetett volna koncentrálni a pénzt a befektetéseknél, stb., stb.)

Úgy éreztem, hogy a város közvéleményének újabb arculcsapása lenne, ha a tulajdonos megint úgy távozna, hogy senki nem mondta el neki, mi is vele a problémája a városnak. Ezért egy hosszabb hozzászólásban emlékeztettem erre.

Elmondtam neki, hogy nem azt kéri rajta számon senki, hogy nem finanszíroz egy veszteséges beruházást, vagy hogy nem fektet pénzt veszteséges fejlesztésekbe. Hanem azt, hogy nem tartja be az ígéreteit. Azt, hogy tíz évben keresztül hitegette ezt a várost, amely mellett közben elmentek a fürdőfejlesztési lehetőségek és mások már jóval előttünk járnak. Azt, hogy nemcsak ígéreteket tett, hanem szerződéseket is kötött, melyeket nem tartott be (2000-ben a Petőfi utcai iskola épületében kialakítandó termálszálló). Azt, hogy lovasurizmus helyett tájseb éktelenkedik a Kismátfai út mellett és egy betonalap kezdemény pusztul a fürdővel szemben a patakparton. Azt, hogy egy igénytelen és össze nem illő épületekből álló kemping néz farkasszemet a vasvári csónakázó tóval. Azt, hogy a Magyar Király épülete egy Patyomkin faluhoz hasonlít és hogy a második tavon 1998 óta nem végezték el a szerződésben foglalt munkálatokat. Végül, de nem utolsósorban, a Szentkút Kft rendszeresen nem fizeti meg az általa felerészben birtokolt Vasi Triász Kft-nek a felhasznált víz díját, amit aztán a városnak kell kipótolnia.

Ezek után joggal merülhet fel a kérdés, vajon támogathatjuk-e azt a céget, amely tíz évben keresztül alig váltott be valamit abból amit elvállalt. Ezért újra azt javasoltam, hogy vegyüek át működtetésre a fürdőt, de csak akkor, ha a város a veszteségek arányában tulajdonrész szerezt a Kft-ben. Ne szépítsük ugyanis a dolgot, ha csak átvállaljuk a működtetéssel járó veszteséget, akkor ajándékot adunk a Szentkútnak (eddig ugyanis neki kellett veszteségesen működtetni a fürdőt). Ajándékot persze lehet adni, de csak annak, aki megérdemli.

A fent említett kritika hiánya után talán nem meglepő, hogy sem Pichovszky úr, sem a testület többsége nem értett egyet a javaslatommal és megszavazták, hogy tulajdonrész szerzés nélkül vállalja a város a fürdő veszteségeit. Természetesen a kisebbségi tulajdonrész hatékonyságát lehet vitatni, azonban nyilvánvaló, hogy a város egészen más pozícióból pályázik jövőbeli lehetőségekre, illetve betekintést nyerhet egy vállalat pénzügyi helyzetébe, ha tulajdonos. Nem véletlen, hogy Pichovszky úr kézzel-lábbal kapálózott ez ellen.

Talán nem felesleges emlékeztetni a közvéleményt, de a testület tagjait sem, hogy az üzleti életben az adott szó, a vállalások és a szerződések köteleznek. Aki többször megszegi adott szavát, az nem köt több üzletet a gazdaság meghatározó szereplőivel, mert az üzleti etika kivetíti a köklereket. Az ígéretét nem tartó francia céggel szemben a város azonnal kártérítést követelt, főként a Vasvárt ért erkölcsi kárért. Nagy kérdés, hogy az íg-

reteit rendszeresen be nem tartó Szentkúttal szemben miért nem alkalmaztunk soha keményebb eszközöket ?

Azt hiszem, hogy a legfontosabb tanulság levonása a képviselőtestület számára még hátravan. Az 1998-tól 2002-ig tartó önkormányzati ciklus programja az ipartelepítés feltételeinek megteremtése mellett a Szentkút Kft beruházásaira alapozott idegenforgalmi fejlesztéseket jelölte meg fő feladatként. Ez több szempontból is hiba volt. Egyrészt súlyos aránytévesztés azt hinni, hogy Vasvár, amelynek komolyabb idegenforgalmi attrakciói nincsenek, jelentősebb turista forgalmat generálhat akár belföldi szinten is.

Az 1990-es évtized a világ idegenforgalmi iparának robbanásszerű fejlődését hozta és szinte a semmiből nőttek ki olyan új turista centrumok, mint Törökország, Tunézia, Portugália, Jordánia vagy más országok meg erősítették korábbi pozícióikat (Spanyolország, Olaszország, Görögország, Horvátország). Ez a jelentős fejlődés a korábban népszerű, de csak közepes vagy gyenge minőségű szolgáltatásokat kínáló – Balaton központú – magyar idegenforgalom hanyatlását okozta. Ilyen közegben azt gondolni, hogy egy Vasvár szintű kisváros egyik húzóágazata az idegenforgalom lehet, a szakmai ismeretek teljes hiányára utal.

A másik fő probléma az önkormányzati program ezen célkitűzésével az volt, hogy az idegenforgalmi beruházásokat attól a Szentkút Kft-től várta, amely 1994 óta folyamatosan beváltatlan ígérekkel hitegette a vasvári közvéleményt. A 2003 elején elfogadott új négyéves program már visszafogottabb célokat tűzött ki Vasvár elé az idegenforgalom terén, de továbbra sem történt meg a korábbi program alapos kritikája és nincs egyértelmű állásfoglalás arról sem, hogy a jövőben a Szentkút Kft milyen szerepet játsszon Vasvár idegenforgalmi életében.

Dr Wessely István
Képviselő

Epilógus margójegyzet után

Olvason a képviselő úr reagálását. Hogy a feleslegesség határát súrolja a tudósítás, az tán túlzás, legalább annyira, mint Vasvártól elvárni, hogy fürdőváros legyen. Ezt gondolom már senki nem is várja el. Olvasom az Ön írását, s tündököm. Azon, hogy eddig ezt a gazdasági társaságot miért nem hívták önök képviselők találkozóra, tájékoztató tartására. Mert beszámoltatni, mint önálló gazdasági társaságot, ahhoz nincsen joguk. Most hirtelen miért lett ez ilyen fontos mindenkinek? Mellesleg a képviselő úr is tagja ennek a testületnek, immár több ciklusokon keresztül.

Szerencsére a testületi döntéshozatal írásommal, tudósítással nem befolyásolhattam, mert a tudósítás csak az ülést követően jelent meg. A testület viszont mérlegelt. Az Ön javaslatát 10:2 arányban leszavazta. Az a testület tette ezt, amely 2006-ig legitím.

Azt viszont furcsállom, hogy egy magánvállalkozás tulajdonában lévő fürdő esetében Ön olyant kér számon, ami, finoman fogalmazva is, érthetetlen. Képletesen szólva: Ha mondjuk Ön, kiadja a házát, én meg bérbe veszem, s azt kérem, hogy ugyan már csempézzé ki a fürdőszobát, mert a feleségemnek nem tetszik a csempe színe, s ugyan már egy szobát még ragasszon is hozzá e házhoz, mert a most született gyermekemnek külön szoba kellene. Bár ezek a kettőnk által kötött szerződésben nem szerepeltek. Majd, amikor Ön ezt mind megcselekedte annak érdekében, hogy nekem még jobb legyen, kvázi beruházott a saját költségén, a saját vállalkozásába, akkor meg azzal a kéréssel fordulnék Önhöz, hogy kérem szépen, engedjen már valamit a bérleti díjból, mert a kibővített háznak túl magas a rezsiköltsége.

Ön mit szólna mindehhez? Mivel ismerem az Ön kvalitását, humorérzékét is, alighanem azt mondaná, menjek el Bali szigetére lakni, ott melegebb az éghajlat, nem kell fűteni, fürödhetek a tengerben is,

nem kell vízdíjat fizetni, mellesleg csodálatos azúrkék a tenger, s „kékítőt old az ég vizében”, és így tovább. S bizony, Önnek igaza lenne.

Hogy mit vállalt a vasvári testület a turizmus területén, amelynek a fürdő is részét képezi? Íme a 2002-től 2006-ig szóló cselekvési program, amelyet rendeletben rögzítve 2002. május 8-án fogadott el.

Ezt a programot, annak a turizmusra vonatkozó fejezeteivel és az infrastrukturális fejlesztéssel együtt változtatás nélkül közlésezem, miként az Ön levelét is.

Vasvár Város Képviselő-testülete megbízatásának idejére szóló 2002–2006-ig szóló programja, amely kitér a turizmus fejlesztésére is. A testület által elfogadva a 67/2003. V.8. sz. határozatban.

TURIZMUSFEJLESZTÉS

Városunk nem tartozik az idegenforgalom által ismert és elismert települések közé. Fontos, hogy értékeinket elfogultság mentesen leltárba vegyük és azokat a turizmusfejlesztés szolgálatába állítsuk.

Történelmi emlékek:

Békeház- Vasvári béke, Béri Balogh Ádámhoz kapcsolódó helyi hagyományok ápolása, Vasvári sánc, Katonák útja, Királyok kútja, Szent Mihály templom helyén lévő millenniumi kettős kereszt, egykori megyeszékhely státus, megye történetét bemutató kiállítás, sörház, a „vas útja”, amely az európai kulturális programokhoz való kapcsolódás is lehetővé válik.

Természeti környezet:

A Rába vadvízi világa, Csörmöc-Herpenyő Tájvédelmi Tájvédelmi Körzet, Szentkúti ősbükkös, nagyvadakban gazdag erdők, túravonalak, Jeli Arborétum közelsége.

Vallási tradíció:

Erős Mária-kultusz, Domonkos templom és kolostor, rendtörténeti kiállítás, Szentkút legendája dombormű.

Kulturális tradíció: Hegyháti Napok Rendezvénysorozat

Egyéb értékeink:

Megújult belvárosi utcakép, jó közbiztonság, tiszta közterületek, termálfürdő, ki látó, Millenniumi játszópark, sportcsarnok.

A kereskedelmi szálláshelyek száma az elmúlt években öröndetesen növekedett. Sajnos teljes ellátást biztosító panzió, szálloda jelenleg sincs városunkban. Étterem is csupán a város szélén található.

Az ökoturizmus fejlesztésének vélhetőleg nagy lükést fog adni a Csörmöc-Herpenyő Tájvédelmi Körzet létrehozása. Nagymárfán a turistaház lehetőségeit a működtező csekély mértékben használja ki. Az erdei iskolai hasznosítás a szonalitást nagymértékben csökkenthetné.

A vallási turizmus fogadására a továbbiakban is törekednünk kell a szakrális tartalmú helyek fejlesztésével, gondozásával.

A termálturizmus bővülésére csak akkor számíthatunk, ha a fürdőhelyen megyénkben, régióinkban meglévő gazdag kínálattól eltérő egyedi profilt tudunk kialakítani.

Termálfürdőnk sajátos karakterét maga a helyszín biztosítja. A természeti környezet különleges, látványos. A létesítmények az ősbükkös tövében, tavak közelében található. Ugyanakkor a város főtere néhány száz méteres sétával elérhető. Feladatunk az, hogy biztosítsuk a jó megközelítést az „urbanus” arculatot a fürdő parkolójáig és szigorúan óvjuk a környezetet és a fürdővendégeket azon túli területeken is.

Szentkútra, csónakázó tóra vezető út sé tányá alakítandó egy az egész létesítményre kiterjedő átgondolt zöldfelület rehabilitációs program keretében. A szabadtéri rendezvényekhez szükséges infrastruktúra megteremtése szintén feladatunk.

Az úszómedence üzembe helyezését követően szorgalmazzuk a kisebb medence létesítését. E jelentős fejlesztések ellenére termálturizmusról csak akkor beszélhetünk, ha a kemping mellett felépült a termálpanzió is.

(Folytatás a következő oldalon)

(Folytatás az előző oldalról)

Az önkormányzat nyitott más, a város területén megvalósuló termálberuházások támogatására is.

Törekvésünk az, hogy folytatódjék a domonkos kolostor megújítása. Belvárosi rehabilitációs program keretében a művelődési ház nyaktagjának elbontását követően visszanyerheti barokk épülettömegét a kolostoregyüttes. A felújítással, bővítéssel nyert új közösségi házat konferenciák fogadására is alkalmassá kívánjuk tenni.

A turizmus szervezésére a kistérség önkormányzataival közösen turinform iroda megnyitását tervezzük.

A képviselő-testület programja az infrastruktúra kérdéseivel folytatódik. Ennek fajsúlyos része a közlekedési infrastruktúra fejlesztése. A program szó szerint e célokat fogalmazza meg.

Közlekedési infrastruktúra:

Az Országos területrendezési Tervben az M8 gyorsforgalmi út az M9-et Vasvár térségében keresztezi. Fontos feladatunk, hogy ez alapján megalkotott megyei tervekben e helyzet megfelelően rögzítésre kerüljön. Törekvésünk, hogy Vasvár regionális jelentőségű logisztikai központtá váljék.

A város belső úthálózata folyamatosan felújítandó. A Kismákvárt és Nagymákvárt megközelítő út Derkovits utcai szakaszát a közútkezelő Kht.-vel történt egyezség alapján a vérmező utcára cseréljük. Ezáltal nemcsak megfelelő keresztmetszetű úton közlekedhetünk az említett irányba, de lehetővé válik egy új lakóterület úttal való feltárása is.

Középületeink környékén parkoló építendő, hogy a zöldterületeken való parkolást vissza tudjuk szorítani. Folytatjuk gyalogos járdák építését, felújítását.

Ezt a programot, ha nem tévedek, Ön is megszavazta. A többi pedig – miként Shakespeare írta – „néma csönd”. Ettől még tudjuk, „színház az egész világ, és színész benne minden férfi s nő” – maradván Shakespeare-nél. Ez alól még a választott köztestületi tag, a politikus sem kivétel, s a gazdasági társaságot képviselő úr sem. Az előbbi programból már eddig is sok megvalósult. Hogy hol állunk most, azt döntsék el az olvasók, Vasvár város felelős tudattal rendelkező választópolgárai.

Az újság továbbra is nyitva áll mindenki előtt. Mi több, éjjel nappal hívható a főszerkesztő is (30/377-62-09). (Ez nem az önkormányzat hívószáma, a számlát is magam állom és fizetem évek óta.) Hogy ne kelljen röplapozni, csacsiságokat, góbéságokat, egyéb gegeket költve üzeni, memorandumot küldözgetni egymásnak. Persze ez is belefér a demokráciába. Aki úgy gondolja, ez viszi előre városunk fejlődését, szíve joga, tegye meg. Miért ne? Elvégre a 21. században élünk. Nincsen diktatúra, nincsenek tabuk, igaz lassan már erkölcsi fékerő sem

létezik, és szabad a „magát függetlennek nevező” vasvári sajtó is. Ezért várom mindazok levelét, akik **A VÁROS JOBBÍTÁSÁHOZ KONKRÉT, MEGVALÓSÍTHATÓ ÖTLETEKKEL SZOLGÁLNAK, ÉS NEM FANTAZMAGÓRIÁKKAL.**

S nem jó az, ha a közös felelősség alól mintegy harmadik személyre mutogatva, magunkat mentegelve kivonni.

Tisztelettel: **Bodorkós András**
felelős szerkesztő

* * *

Utóirat, avagy memorandum önmagamnak: E soraimat olvasva, azt kérdezte a család. Apa, kell ez neked? Tényleg. Kell ez nekem, nekünk? Mindezt azért kérdezem, mert tudom, hogy az álom és a megvalósított ötlet között mekkora a különbség, s néha egy fél élet is kevés a megálmodott ötlet megvalósításához. Ám aki nem tud, nem mer álmodni, céltalanul bolyong a világban, s általában szegény marad (főleg emocionálisan) egész életében. Húsvét idején pedig csak azt mondhatom, kívánom a város lakosságának, kiket jó tizenöt éve polgárként tisztellek, de tiszteltem 25 éve is, amikor itt a Hegyháton éltem. Tehát tiszta szívből kívánom, hogy járjanak ugyanolyan felemelt fejjel, miként tették azt a millennium idején, s büszkén mondták egy emberként: Én vasvári vagyok. Hogy ismét így legyen, ahhoz még sokat kell tenni. A munkához kívánok Mindenkinek egészséget, kitartást! S akkor – tudom, képviselőként Ön is ezen munkálkodik –, reményeink szerint nem befürdünk, hanem végre megfürdünk (és gyermekeink is) a vasvári termálvizes medencében, akár télen is. Amely fürdőről mi tudjuk, hogy az nem gyógyvíz, nem wellness-paradicsom, nem élményfürdő, hanem egyszerűen csak magántulajdonban, a Szentkút Fürdő Kft. tulajdonában lévő termálfürdő, amely magánbefektetésből jött létre. Ám ettől még azt magunkénak érezhetjük.

Az utóiratban feltett kérdésre – Kell ez nekünk? – csak azt válaszolhatom: Igen kell, nagyon is kell! A fürdő is, a jobbító szándékú vélemények kicserélése is, a város fejlődése is. Csak az egyhelyben toporgás, csak a fülek melletti elbeszélés, az nem kell, és a mérték-egységek összekeverése. Elvégre szóból értünk. Még mindig szóból, magyar szóból. Vagy tán nem? Párbeszéd, dialógus, jobbító szándék nélkül azonban nem élhetünk. Így hát többszörösen is azt mondom, igen, kell ez nekünk! Persze mértékkel, mert az emberek a sok okos politikusi véleményt már nagyon unják. S nem lenne jó, ha mindenki magára zárna az ajtót, mert akkor a szabadságtól fosztanánk meg Önmagunkat, amelyért ez a nemzet mindig is foggal-körömmel ragaszkodott (a szerk.).

S pironkodom, hogy a húsvéti számban erről kellett értekezniük. De tán nem volt felesleges.

Bodorkós András

Tájékoztató a jogi segítségnyújtásról

A jogi segítségnyújtás keretében a szociálisan hátrányos helyzetben lévők kaphatnak jogi tanácsot, tájékoztatást, kérhetik beadvány készítését jogaik érvényesítése, jogviták megoldása érdekében.

A jogi segítők peren kívül:

- jogvitás ügyekben (pl.: vagyoni, családjogi, birtokvitás ügyekben)
- mindennapi megélhetést közvetlenül érintő kérdésekben (lakhatással, munkajoggal, közüzemi szolgáltatással, társadalombiztosítással összefüggő ügyekben)
- bűncselekmény sértettjeként feljelentés megtételéhez, bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti eljárás megindításához.
- tanácsot, tájékoztatást, felvilágosítást ad
- beadványt (szükség esetén keresetlevelet is) szerkeszt.

A jogi szolgáltatás díjtalan (az ügyfél helyett az állam viseli a jogi szolgáltatás díját),

- akinél a családban az egy főre eső havi nettó jövedelem nem haladja meg az öreg-ségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (2005-ben 24.700 Ft)
- jövedelmi és vagyoni viszonyaira tekintet nélkül az aki:
- rendszeres szociális segélyben
- közgyógyellátásban részesül
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságát állapították meg
- átmeneti szállást igénybevevő hajléktalan
- menekült, menedékes, illetve a menekültkénti vagy menedékeskénti elismerését kérő személy

Az állam a jogi szolgáltatás díját megelőlegezi legfeljebb egy éves időtartamra, akinek a havi jövedelme nem haladja meg a minimálbér összegét (2005-ben 57.000 Ft)

A félnek a jogi segítségnyújtás iránti kérelmet nyomtatvány kitöltésével lehet a kérelmező lakóhelye szerint illetékes megyei hivatalnál személyesen vagy posta útján benyújtani. A nyomtatvány beszerezhető a megyei hivatalban.

A megyei hivatal címe, elérhetősége:
IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Vas Megyei Hivatala
9700 Szombathely, Hunyadi út 2.
Levélcím: 9701 Szombathely, Pf. 284.
Telefon: 94/512-620, Fax: 94/512-621
Ügyfélfogadás: hétfő: 9.00–13.00, szerda: 13.00–18.00.

A Vas Megyei Közgyűlés Közművelődési és Ifjúsági Bizottságának PÁLYÁZATA

a megyei közösségtámogató Alapból elnyerhető 2005. évi támogatásra

A közművelődési és Ifjúsági bizottság a megyei közösségtámogató Alapból 2005-ben elnyerhető egyszeri, vissza nem térítendő támogatásokra várja a települések helyi közösségeinek, civil szervezeteinek pályázatát. Az Alaphoz támogatásért lehet pályázni: művelődési, hagyományörző, szabadidős, kulturális és helyi közösséget erősítő rendezvényekhez, önkéntes részvételen alapuló közösségi programokhoz, kezdeményezésekhez, amelyeket helyben együttműködve, illetve más szervezetekkel közösen, vagy kistérségi együttműködésben terveznek megvalósítani. Egy pályázó által egy programhoz igényelhető támogatás legmagasabb összege 100 ezer forint.

I. Pályázatot nyújthatnak be:

Vas megye településein – kivéve Szombathely megyei jogú város területén – működő:

1. minden, tagsággal, működési szabállyal rendelkező civil, közösségi szervezet függetlenül jogi státuszától, amely vagy önálló számlaszámmal, vagy pénzkezelő-kötelezettséget vállaló szervezettel bír,
2. folyamatosan végez kulturális, szabadidős, hagyományörző és ápoló, helytörténeti, a természeti és épített környezet, valamint szellemi kulturális örökség értékeit feltáró, ápoló és bemutató, helyi közösségépítő tevékenységet.

II. Nem pályázhatnak:

- települési, iskolai sportegyesületek, sportkörök,
- helyi önkormányzat által fenntartott költségvetési intézmények,

- iskolai diákönkormányzatok,
- közalapítványok, közhasznú társaságok,
- politikai pártokhoz kötődő civil szervezetek

III. A pályázatok benyújtása:

PÁLYÁZATI ADATLAPON, 2 példányban kizárólag postai úton ajánlott küldeményként történik! Adatlap igényelhető és átvehető: Megyei Önkormányzati Hivatal Művelődési és Sport Titkárságán, 9700 Szombathely, Berzsényi tér 1. Telefon: 94/515-756, 94/515-752; e-mail: muv.sport.titk.kuk.vasmege.hu és kozmuvc.sop.kuk.vasmege.hu – Rába Patríciaútól és Kutszegi Istvántól. Az ADATLAP letölthető a www.vasmege.hu honlapról.

IV. Pályázati határidő:

2005. április 1. déli 12 óráig beérkezően kell a Megyei Önkormányzati Hivatal Művelődési és Sport Titkárságának (9700 Szombathely, Berzsényi tér 1.) címezve megküldeni. Az elnyert támogatás felhasználásáról a bizottság Támogatási Szerződést köt, amely szerint a program megvalósításáról a pályázó köteles – legkésőbb 2005. december 10-ig – szakmai beszámolót és pénzügyi elszámolást készíteni.

Egy szervezet, közösség csak egy pályázatot küldhet be! A Közművelődési és Ifjúsági Bizottság a hiányos, vagy határidőn túl érkezett pályázatokat nem bírálja el.

Szombathely, 2005. március 9.

**Vas Megyei Közgyűlés
Közművelődési Bizottsága**

A Vas Megyei Közgyűlés Közművelődési és Ifjúsági Bizottságának PÁLYÁZATA

a megyei Művészeti – Mecénatúra Alapból elnyerhető 2005. évi támogatásra

A Közművelődési és Ifjúsági Bizottság a megyei Művészeti – Mecénatúra Alapból 2005-ben elnyerhető egyszeri, vissza nem térítendő támogatásokra várja a megyében élő és alkotó művészek, művészeti műhelyek pályázatát.

Az Alaphoz támogatásért lehet pályázni: új művészeti alkotások és produktumok magas szintű létrehozásához; már meglévő alkotások igényes közzétételére, bemutatására.

Egy pályázó által egy programhoz igényelhető támogatás legmagasabb összege 30 ezer forint.

I. Pályázatok nyújthatók be:

1. Vas megyében élő, művészeti tevékenységet folytató, alkotó munkát rendszeresen folytató természetes személyek;
2. Hivatászerűen működő, meghatározóan művészeti, kulturális célú szervezetek, alkotói műhelyek, stb.

A pályázónak rendelkeznie kell pénzügyi kötelezettséget vállaló, pénzkezelő szervezettel, intézménnyel!

II. Nem pályázhatnak:

- helyi önkormányzat által fenntartott költségvetési intézmények,
- műkedvelő művészeti csoportok, szervezetek
- politikai pártokhoz kötődő szervezetek

III. A pályázatok benyújtása:

PÁLYÁZATI ADATLAPON, 2 példányban kizárólag postai úton ajánlott küldeményként történik!

Adatlap igényelhető és átvehető: Megyei Önkormányzati Hivatal Művelődési és Sport Titkárságán, 9700 Szombathely, Berzsényi tér 1. Telefon: 94/515-756; 94/515-752; e-mail: muv.sport.titk.kuk.vasmege.hu és kozmuvc.sop.kuk.vasmege.hu – Rába Patríciaútól és Kutszegi Istvántól. Az ADATLAP letölthető a www.vasmege.hu honlapról.

IV. Pályázati határidő:

2005. április 1. déli 12 óráig beérkezően kell a Megyei Önkormányzati Hivatal Művelődési és Sport Titkárságának (9700 Szombathely, Berzsényi tér 1.) címezve megküldeni.

Az elnyert támogatás felhasználásáról a bizottság Támogatási Szerződést köt, amely szerint a program megvalósításáról a pályázó köteles – legkésőbb 2005. december 10-ig – szakmai beszámolót és pénzügyi elszámolást készíteni.

Egy szervezet, közösség csak egy pályázatot nyújthat be! A Közművelődési és Ifjúsági Bizottság a hiányos, vagy határidőn túl érkezett pályázatokat nem bírálja el.

Szombathely, 2005. március 9.

**Vas Megyei Közgyűlés
Közművelődési és Ifjúsági Bizottsága**

Vasvár királyi város

Lapunk is hírt adott róla, hogy a Vasvári Örökség Népfőiskola a város középkori történetét bemutató izgalmas előadásorozatot rendezett, melynek negyedik – záró – előadására került sor február 24-én a művelődési házban. Miután a résztvevők nevében a házigazda Sejber Mihály megköszönte az előadóknak, hogy lehetővé tették a kurzus lebonyolítását, dr. Z. Czigány Balázs elmondotta: reméli, folytatódik ez a sorozat, hiszen a város új- és legújabb kori történetének rendkívül érdekes fejezeteit is be kellene mutatni. Ő maga előadást tervez az országSZerte egyre ismertebbé váló Domonkos Rendtörténeti Gyűjteményről is, de jó volna a város hajdani híres személyiségeit is jobban megismertetni.

A város büszke lehet rá, hogy mily neves tudósokat, művészeket, papokat bocsátott útjára. Csak példaként említette a 19. század végén itt született Szabó Szádok későbbi híres domonkos tartományfőnök nevét, aki a római Angelicum első rektora volt, tanított a Frieburgi egyetemen Svájcban, végül Sopronban halt meg 1956-ban. Fő érdeme, hogy az államosítást követően sikerült megmentenie a rend felbecsülhetetlen értékű könyvtárát úgy, hogy titokban befalazta a könyveket a soproni templomtorony egyik rejtett zugába. Vasvárra kerültek ezek is, köztük van egy 1530-ból való kötet is.

Dr. Kiss Gábor régész a középkori város kialakulási folyamatáról beszélt.

Feltehetően határőrvidéki fekvéséből adódóan lett a település plébániatemplomának védőszentje a harcok Szent Mihály, ebből következően pedig a domb alatti rész neve Szentmihályfalva.

Az esperesi templom a sánc fennállása idején a várban volt, feltehetően a mai temetői templom elődjeként. A „Sub Urbium”, azaz a várnepek települése ettől délre a mai Petőfi utca kezdete, valamint a Köztársaság tér között lehetett, a piactér pedig a buszpályaudvar környékén. Mikor a vasvári káptalan megalakult, Szentmihályfalva a patakig a birtokává vált, ezért lett a vár temploma plébániatemplom, titulusa pedig Szűz Mária.

Hiába próbálták megerősíteni még kőfallal is a várat, az a tatárjáráskor elpusztult. Ekkortájt a káptalani birtok határa eltolódott – esetleg egy birtok-manipuláció révén – a mai Bartók Béla és a Petőfi utca vonaláig. Ezért kellett a városnak is északabbra a mai Alkotmány utca, és az Árpád tér környékére áttelepülnie. Vélhetően ez utóbbi területen volt már a piactér is, mert itt több forráskút is volt. Régi utcanevek innen: Alsó, Felső utca, Híd, Újlak, Egres utcák. Korábban a vár védelmezhetősége miatt sem lehettek e részen házak.

Zsidóföldre elnevezése onnan van, hogy egy Sctinus nevű – vélhetően zsidó – királyi

regálébérlő (vámszedő) itt lakott egy kis várként erődített lakótoronyban. Ennek helyét is tudjuk. Ehhez hasonló földesúri kis vár még kettő volt: egy a mai rendőrség feletti dombon, másik pedig a Szent Mihály domb alatti préposti lak. Ez utóbbiból származó kályhacsempét őriz a múzeum.

Még két – kisebb – templom volt a városban. A várban lévőől északra a Szent Márton, melynek a mai domonkos kriptá feltehetően a töredéke, valamint a Szent Erzsébet rotunda, a mai Béri Balogh Ádám utcában. 1235 – Erzsébet szentté avatásának éve – után épülhetett, és ezt kaphatták meg először a Vasváron megjelenő domonkos szerzetesek. Pár év múlva a káptalani birtokból kihalított szomszédos kolostortertületet, később pedig az alatta lévő kertet és halastavat királyi adomány juttatta számukra.

Dr. Zágórhidi Czigány Balázs ismertette Vasvár királyi városi létének nehézségeivel és ellentmondásokkal terhes korszakát.

A kolduló rendi szerzetesek megjelenése valahol abban az időben a városiasodás fokmérője volt. Ez és hogy az átlagoshoz képest itt több iparos, kereskedő, templom volt, mint mássutt, valamint hogy várral is rendelkezett, kétségkívül városi funkciót jelentett a több magból álló településnek. A Szent Erzsébet-templom és az épülő kolostor körül is kezdtek megtelepedni az új jövevények, az úgynevezett hospesek.

A tatárjárás megszakította ezt a fejlődést, hatalmas pusztítás következett be itt is. Ráadásul harminc évre rá újabb háború gyötrelmei, a cseh–osztrák betörések gyötörték a népet, a vár ismételen ostromot szenvedett el. A vasváriak ugyan hősiességgel visszaverték az ellenséget, de a nép a sok harcban elszegényedett, s az önkényeskedések miatt sokan el is menekültek. IV. László királyunk – nyilván részben gazdasági okokból is –, hogy megakadályozza a lezüllést és elnéptelenedést, 1279-ben kiváltságlevelet adományozott. Ez már a korábban szerzett jogoknak a megerősítéseként is tekinthető, de igen nagy jelentőségű. Szabad bíróválasztást és kereskedést, vámmentességet, import árukkal szembeni védelmet jelentett, s a város életének újbóli lendületet adott. A későbbi fejlődés félresiklásának oka mások mellett az lett, hogy a két egyházi nagybirtok közé beszorult települést ráadásul még a Gersei Petőki is szorongatni kezdték. A kedvezőtlen demográfiai viszonyok területileg még inkább beszűkítették Vasvárt, a kereskedelmi utak is áthelyeződtek, végül elérkezett a török hódoltság, mely aztán évszázadokra elvágta a továbblépés útját.

A domonkosok megtelepedésének – de magának a középkori városnak – a története is arra tanít bennünket, hogy mindig van újkezdés, az összefogás és a hit erejében bízó közösség túléli bármely súlyos idők megpróbáltatásait is.

– aus –

Mindszenty emléktúra

Mindszenty József bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek pappá szentelésének 60., érsekké történő kinevezésének 50. és halálának 30. évfordulója alkalmával rendezendő 9. emléktúra az alábbi útvonalon kerül megrendezésre május 7-én szombaton.

Túra helyszíne: Vasvár–Csehimindszent

Túra útvonala: Vasvár Szentkút fürdő kemping – Sándor-lépcső – volt oszkói vasútállomás – Jeli Arborétum – Oszkói szőlőhegy – Hegypásztorkör pincéje – Csehimindszent szőlőhegy – Csehimindszent Napköziotthon.

Rajt: Vasvár Szentkút fürdő kempingtől 2005. május 7-én 8–9 óra között.

Cél: Csehimindszent Napköziotthon

Táv: kb. 20 kilométer. Szintidő: 6 óra. Részvétel: ingyenes.

Minden résztvevő erre az alkalomra készített emléklapot, a szintidőn belül teljesítő emléklapot kapnak.

A túrán saját felelősségére mindenki részt vehet. A túra befejezése után Szombathely felé menetrendszerű autóbusz indul, Vasvárra különjáratú autóbusz szállítja vissza a résztvevőket ingyenesen.

Szálláslehetőség:

Vasváron a Szentkút Patak Szálló, telefon: 70/265-9871. (Magyar Turista Kártya kedvezmény!), Hegyhát Gyöngye Panzió, telefon: 30/276-5626.

Csehimindszenten: Plébánia zárandokház (ügyintéző Farkas László plébános, bérbaltavári telefonszám: 94/575-020).

Csehimindszenten zsíros kenyér és tea várja a vándorokat.

A túra a Magyar Turizmus Kártya pontgyűjtő akciója része. Csomagszállítást Csehimindszentre vállalunk! Térkép: Kemeneshát és Kemenesalja (Cartographia Kft.)

Részletes felvilágosítást ad: Benke Tibor (9800 Vasvár, Nagyköveshegy u. 6.), telefon: 94/370-230, 30/441-4377.

Szép időt, kellemes időtöltést kívánunk a rendezők!

Focikupák futószalagon!

A Vasvár VSE Kölyök rendezésében január 29-én 10 órától a 8 évesek részére a Gerencsér Kupa, február 12-én 13 órától a 12 évesek részére az Elletronic Hungary Kupa, február 26-án 13 órától a 11 éves korosztály részére a Suzuki Castrum Kupa került, illetve kerül megrendezésre. A kupáknak a Kardos László Általános Iskola kitűnően előkészített tornacsarnoka adott otthont.

Január 29-én a zord idő, hóakadályok ellenére már 9 óra körül gyülekeztek a csapatok és 10 órakor Rumi Imre játékvezető sípjelére elindulhatott a labda a 2x10 perces küzdelmekre.

Az 5 csapat: Egervár, Vasvár, ZTE, Körmend, Celldömölk csapatai körmérkőzéses rendszerben nagy elszántsággal és becsvágygal vetették magukat a küzdelembe, amely az érettebb játékosokkal rendelkező Egervár végső győzelmét hozta. 4 mérkőzésen, 4 győzelem. A sorrend a már felsoroltak szerint alakult.

Külön említést érdemel az Egervár - Vasvár 5:4-es mérkőzés, amelyen az első játékrészben már 5:0-ra vezető vendégek a második féldőre megtámaszkodott hazaiakkal szemben csak szerencséjével tudták megtartani előnyüket.

Mihályfi Attila edző gyermekei: Csáki Roland, Rozmán Patrik, Jesztl Ákos, Rába Dani, Tóth Bálint, Tóth Levente, Tóth Dani, Vincze Roland, Baumgartner Ricsi, Csupor Áron, Czinder Isti, Takács Patrik, minden dicséretet megérdemelnek, és csak gratulálhatunk teljesítményükhöz.

Az eredményhirdetéshez büszkén vonultak a fiúk, és felemelt fejvel vehették át a kupa névadó szponzorától Gerencsér Lászlóól a megérdemelt oklevelet, serleget és érmeiket.

Minden csapat oklevelet, serleget, az első három a helyezéseinek megfelelő színű érmet vehetett át.

Különdíjban részesültek:

Heim Martin, Celldömölk: legjobb kapus

Madzag Dávid, Egervár: legjobb játékos

Csáki Roland, Vasvár: gólkirály 7 gól

Tóth Bálint, Vasvár: legjobb hazai játékos

A díjak átadásánál Gerencsér Lászlón kívül még közreműködött Hubay Gábor a VSE elnöke, Catomio János edző, Pónác József, Kránicz

Szabolcs és Lódi László a VSE játékosai. A csapat tagjai önfeláldozóan majszolták a Laci bácsi által rendelt óriási torta szeleteit.

Február 12-én a U-12 korosztály részére rendezett Elletronic Hungary Kupáról már nem áll módomban hasonló jó eredményről beszámolni, mivel az öt csapat – Körmend, Zalaegerszeg - Tungsram, Szentkirály, Vasvár, Egervár – között a fenti sorrend alakult ki.

Körmend csapata kiemelkedett a mezőnyből és megérdemelten lett kupagyőztes.

Az 1x18 perces játékidő első körének befejezése végén csapatunk az első helyről várhatta a folytatást, de a túlzott önbizalom könnyelműséghez vezetett, és a torna leggyengébb csapatának kikialtott Szentkirály borsot tört az orrunk alá. A súlyos 4:1-es vereséget már a záró mérkőzésen mutatott jó játékkal a Tungsram elleni 1:1-es döntetlen sem tudta egalizálni, így a negyedik hely jutott Nagy Tamás edző tanítványainak.

A csapat tagjai: Karvalics Krisztián, Tóth Roland, Polgár Alex, Németh Péter, Rumi Marcell, Mihályfi Dávid, Vass Péter, Bősze Milán, Farkas Gábor, Toldi Dávid, Csárdi Martin és Herceg Balázs.

A csapatok oklevelet, az első három értékes serleget, érmeiket vehetett át.

A legjobb játékos: Fritz Dávid Szentkirály, a legjobb kapus: Szakály Dávid Körmend, a gólkirály: Mórocz Ádám Zalaegerszeg-Tungsram, a legjobb hazai játékos: Rumi Marcell Vasvár különdíjakat vehettek át a kupa névadó szponzorának Bellinazzi Giorgio igazgató úrnak megbízásából Németh Ottó szakosztályelnöktől és Sipos Sándortól a torna főszerzőjétől.

Megköszönöm Gerencsér László sporttársunknak, Bellinazzi Giorgio igazgató úrnak, a Castrum Ferreum Kft.-nek, a Szabó és Társa Tüzipnek, a Varga és Varga Kft.-nek, a Giczi és Társa Tüzipnek, Kiss Imre építési vállalkozónak, az EDS Vasvár vezetőinek, a Hegyhát Jóléti Szolgálatnak, Spaits Csaba ker. vállalkozónak, a Kardos László iskolának, a szakközépiskolának, hogy támogatásukkal működésünket segítették.

Sipos Sándor

Diabétesz-klub

Az új esztendő első klubtalálkozására mindenki jó erőben és egészségben érkezett. Vércukorszint, vérnyomás és a súlymérések után Kránicz Zsuzsa doktornőnk, mint mindig, most is mosolyogva nézte át eredményeinket, nyugtázta, most az ünnepek elteltével is nagyon jók az eredményeink. Új év, új kezdet, ilyenkor mindig megbeszéljük az éves programjainkat.

Átismételtük a tavaly tanultakat, és ezek közül ábeszéljük a szívbetegségeket és megelőzését. Szó esett elég hosszan a pészmeékerrel való életről. Vannak köztünk olyan sorstársak, akik sajnos enélkül a készülék nélkül már bizony nem lennének közöttünk. Doktornőnk kifejtette mondanivalójában a pészmeéker előnyeit. Még hosszasan beszélgettünk, kérdeztünk, mert meg kell mondanunk őszintén, az egészséges életmódról van mit beszélni.

Jó egészséget kívánunk mindenkinek.

Bazsó Józsefné Katka klubvezető

Hírek a karate klub háza tájáról

Már 10 hónap telt el kemény munkával az előző övvizsga óta.

A közelmúltban Vasvárra látogatott dr. Gilla Pál 4 danos „szejvakaj” karatemester előtt övvizsgát tett az egész csoport. (A „szejvakaj” azt jelenti, hogy több irányzatból is elérte a ugyanazt a dan fokozatot és az egyesített elnevezését takarja.)

A vizsga eredménye, hogy dicsérettel végzett mindenki, a következő fokozatokat megszerezve: Tóth Gábor 5 kiu kék öv. • Winkelbauer Gábor 6 kiu zöld öv. • Winkelbauer Viktor 6 kiu zöld öv. • Pálla Csaba 9 kiu narancssárga öv. • Adorján György 9 kiu sárga öv. • Vass Veronika 9 kiu sárga öv. • Écsi Alexandra 9 kiu sárga öv.

Az elmúlt 10 hónapban több bemutatón is részt vettek a csapat tagjai. Többek között a május 1-jén Vasváron, több környékbeli településen falunapokon. Illetve a Béri Balogh Ádám Postaforgalmi Szakközépiskola rendezvényén is.

A nyár folyamán a klubtagok edzőtáborban is voltak.

Továbbra is várják a küzdősport iránt érdeklődőket az edzéseken.

– Tlala –

Kosárlabda

2005. február 17.

Bolyai Indians KC – Vasvári KSE: 78–57 (25–11, 23–16, 12–20, 18–10)

Vasvári KSE: Szilvágyi I. (8), Farkas Z. (1), Sipos-Tompa L. (11/6), Dóka B. (13/3), Szabó Z. (20). Csere: Káldi Z. (4), Szalai G. (–)

A jó játékerőt képviselő hazaiakon csupán egy negyed erejéig tudott felülkerekedni a VKSE, s ha egy gyorsabb játékot tudott volna hozni a csapat, ráijeszthetett volna az Indiansra.

Március 4.

Pepsi – Vasvári KSE 71–62

(26-8, 20-13, 13-18, 12-23)

Vasvári KSE: Szilvágyi I. (12/6), Sipos-Tompa L. (11/6), Farkas Z. (11/9), Dóka B. (16), Szabó Z. (12) csere: Káldi Z. (–)

A Vasvári KSE mérkőzéseiről és a Szombathelyi Városi Városkörnyéki kosárlabda bajnokság további meccseiről, eredményeiről, a tabelláról a www.tudositas.hu/szhelykosarI weboldalon is tájékozódhatnak az érdeklődő sportbarátok. Jó böngészést!

A Vasvári KSE mérkőzéseiről és a Szombathelyi Városi-Városkörnyéki kosárlabda bajnokság további meccseiről, eredményeiről, a tabelláról a www.tudositas.hu/szhelykosar weboldalon is tájékozódhatnak az érdeklődő sportbarátok. Jó böngészést!

Dokey

Hóember, téli „örömök”

Vasváron a Vas Megyei Közútkezelő Kht. a Hunyadi és Táncsics utca kereszteződésében (a Szevasz kocsmánál) csomópont korszerűsítést hajtott végre. Majd jött a tél, s a közlekedők fittyet hánytak az új forgalmi rendre, s a régi szerint, az új parkon át közlekedtek. Az önkormányzat egy padot tett ki akadálynak, mindhiába. Minderről tanúskodnak a tavaszi télben a friss és rendszeres keréknyomok. Az ott

élők pedig – féltvén a környezetet – ez ellen protestáltak. Tiltakozásukat – humorosan – hóemberrel, kezében táblával fejezték ki.

Amúgy a tél nem kevés pénzbe került az önkormányzatnak sem. A télutóban két alkalommal, viharos széllel leesett hó eltakarítása, a téli mentesítés: só-szórás, érdesítés, milliós tételt emésztett fel a 2005. évi költségvetésből.

Anyakönyvi hírek

Haláleset: Gellén Józsefné született Pomper Mária.

Apróhirdetés

– Vasváron a belvárosban 45 m²-es üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni a 94/370-551 telefonszámon lehet.

– Vasváron csendes környezetben 60 m²-es összkomfortos lakás eladó, garázzsal vagy anélkül. Érdeklődni: 30/378-1436.

– Takarítást vállalok Vasváron és környékén. Tel.: 30/59-20-863.

– Skoda 120 L, 1987-es, kitűnő állapotban eladó, érdeklődni: 20/335-12-77.

Festés, mázolás, tapétázás

(lakások, üzemek, irodák, lépcsőházak, csarnokok)

Takarítással, kedvezményes áron.

Telefon: 30/904-0007, 30/628-7707

TOPIDO

AZ AUTÓS – MOTOROS ISKOLA

**SZEMÉLYGÉPKOCSI,
MOTORKERÉKPÁR- ÉS
MOPED-VEZETŐI
TANFOLYAMOK INDULNAK**

**folyamatosan
VASVÁRON**

a postaforgalmi szakközépiskolában.

30% AZ SZJA-BÓL VISSZAIGÉNYELHETŐ!

TÁJÉKOZTATÁS: 94/51-19-51

MEGÉRI MÉG AZ IDÉN ELKEZDENI!

Ny.sz.: 18-0054-04

Als.z.: 0553

**Kellemes Húsvéti Ünnepeket
kívánunk minden jelenlegi
és leendő ügyfelünknek!**

SUZUKI Castrum

Vasvár, Alkotmány u. 109. 94/371-068
Szombathely, Körmendi út 98. 94/506-891
info@suzukicastrum.hu, www.suzukicastrum.hu

Vasvári Újság

A VASVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Polgármesteri Hivatal, Vasvár

Felelős kiadó: Dr. Ódor Ildikó jegyző

Felelős szerkesztő: BODORKÓS ANDRÁS

Szerkesztőségi munkatársak:

Baán Erika, Dóka Balázs, Laki László,
Pogács Mónika, Sejbéni Szabó Mariann,
Szabó Zoltán, Tausz István, Unger József

Készült: LINEA NYOMDA SZOMBATHELY

ISSN 1216-0377